

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2482
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znanstvenih mesecev Din 25.—
Za izostritev Din 40.—

Redništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11 Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1
Telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Popravljen nemška očala

Odkar mora nemška zunanja politika računati za dejstvo, da se je Avstrija odmaknila vplivu Nemčije in da obraba svoje poglede proti Rimu, so v Berlinu začeli nekoliko objektivneje presojati podunavski problem. Razen Avstrije, ki je bila doslej zanje glavni čimbenik v tem delu Evrope, in Madžarske, s katero so Nemčijo vezale vezi revizionistične misli, so Nemci v zadnjem času odkrili še druge države, ki imajo vsaj takšen prvenstveni interes ob Dunavu, kakor Nemčija. Med ta odkritja spada tudi naša kraljevina, ki je skoro čez noč postala važen faktor v računih nemške zunanje politike.

V zvezi s tem lahko opazimo, da nemški tisk ni več tako intransigent na pram naših držav, da je ne smatra več za nekakšno slučajnost in le začasno tvorbo in da je tudi našim težnjam daleko pravičnejši nego doslej. V našem listu smo često opozarjali na glasove raznih nemških publicistov, ki so k anšlusu redno dodajali še zahtevo, da se razširi nemški državni vsi do Celja in da pride to na vrsto takoj po anšlusu, da pa še daleč preko te črte sega nemško kulturno ozemlje, o katerega pripadnost k Nemčiji naj odloči ljudsko glasovanje. Druga skupina nemških znanstvenikov se je lotila Vojvodine in jo prisojala Madžarski, tretja pa nam je vedno osporavala posest Južne Srbije in delala razpoloženje za nesmiselni bolgarski revizionizem.

Ta dosedanja usmerjenost nemškega tiska je bila seveda čisto politična in je samo iz političnega interesa trosila med nemški narod najsmušenejšo izmišljotino o naši državi. Vsaka preorientacija v tem pogledu ima tudi sedaj svoj izvor v politiki in trenutni konstelaciji, ki pa je za nas v toliko ugodna, da bo nemška javnost izvedela o nas nekoliko objektivnejših in pametnejših sodb. Res se sedaj lahko opazajo nekatere podrobnosti, po katerih lahko sodimo, da se sodobni nemški tisk vedno bolj otreša nekdanje zablude. Včas je bilo za nemškega publicista dovolj, da je slišal naše ime, pa da je bil takoj pripravljen na zaničljiv izbruh proti nam in na pretirano hvalo vseh onih, ki si laste kake namisljene pravice do našega nacionalnega in državnega ozemlja.

To tradicijo, ki izvira iz časov, ko so za Nemce krojili balkansko politiko na dunajskem Ballhausplatzu, je na zelo ostenativni način prelomil »Berliner Tageblatt«, dasi je bil ravno ta list še nedavno zatočišče budimpeštanskih obrekovanj in zlobnosti, naperjenih proti Jugoslaviji. Pretekli dne je v Berliner Tageblattu izšel članek, posvečen pred vsem tako znanemu makedonskemu vprašanju. Pisec dr. Maks Fischer, ki je bil tudi doslej med Nemci bela vrana v pogledu pravičnejšega presojanja naših problemov, izjavlja na temelju svojega proučevanja na licu mesta, da bo to vprašanje rešeno v dobi enega pokolenja. Kdor bo namreč razširil pravo sveto v tej zaostali deželi, ta bo ves južnosrbski narod pridružil svojem kulturnemu, jezikovnemu in političnemu območju.

Treznemu Nemcu ne pomeni prav nič obširno polemično slovstvo, ki ga izdajata obe strani, da dokazata zgodovinsko upravičenost svojih zahtev, njemu je glavno obstoječe stanje, ki z neizprosno doslednostjo usmerja makedonsko ljudstvo v jugoslovensko smer. Uspehi bolgarskega eksharata so le še glasba preteklosti in bodo od leta do leta pomenili tem manj, čim več letnikov mladine, vzgojene pod novimi prikljiki, bo stopilo v javno življenje. Fischerju se vidi, da je ta boj že dobojevan. Komitaške akcije so popolnoma ponehale, ker jih zatira narod sam. Nemški novinar vidi v tem popolnoma pravično konec makedonskega separatizma. Z odločnostjo podčrtava dejstvo, da je naša državna uprava sama oborožila in organizirala ljudstvo za obrambo, kar bi bilo nemogoče in nes pametno, ako bi bila v Južni Srbiji ugodna tla za bolgarski separatizem. V zvezi s tem se je treba spomniti, da je ista okoliščina že lani spodbudila popolnoma prevrnila nazor o nerazrešljivem makedonskem vprašanju. Bolgarska propaganda je s tem izgubila važno orožje, ker je postalo jasno, da je južnosrbsko prebivalstvo proti komitaškim akcijam. To važno dejstvo je zdaj Fischer naglasil tudi pred nemško javnostjo.

Središče notranjih težkoč naše države, pravi pisec, že davno ni več ob Vardaru, marveč daleč na severozapadu. Vsi ti pojavi so na las podobni razvojni fazam, ki sta jih morali preživeti tudi Nemčija in Italija ob svojem zedinjenju. Slovenci, Hrvati in Srbi so res narodna enota in je njihova edina razlika v tem, pod katerim gospodarjem so živeli v preteklosti, pod Turki, pod Avstrijo ali pod Madžarsko. Pisu se zdi skoraj neverjetno, da je izenačenje zakonov prišlo tako pozno in da je bila Jugoslavija petnajst let razdeljena na šestero različnih pravnih področij. Iz-

RAZOROŽITVENI KOMPROMIS ALI OBOROŽEVALNO TEKMOVANJE

Te dni se bodo vršila v Parizu odločilna posvetovanja med Francijo in Anglijo — Razorožitveni sporazum je v glavnem odvisen od Anglije

Pariz, 5. aprila. d. Francoska vlada bo odgovorila na angleško zahtevo po pojasnitvi glede jamstev za varnost v pričetku prihodnjega tedna. »Temps« piše, da bo v svojem odgovoru ugotovila, da je ponovna oborožitev Nemčije mogoča le s pristankom vseh držav, ki so podpisale versaillesko mirovno pogodbo. Ta pristatek bi se mogel v sedanjih razmerah le težko doseči, zaradi česar bo ženevska konferenca izgubila svoj pomen in upravičenost do nadaljnjega obstoja. Da se prepreči tekmovanje v oboroževanju, sta samo dve sredstvi: formalne obveznosti za boljše jamstva varnosti ali pa zaključitev regionalnih dogovorov na podlagi obojestranskih jamstev. Prva rešitev vzmira Anglije, ker bi jih mogla dovesti do zapletljivega, ki bi se ne tikali direktno njihovih interesov, druga rešitev pa se jim zdi, da bi pomenila povratek k metodam zvez, ki so bile običajne pred letom 1914. Anglija bi mogla Franciji samo hvaležna, prvi list, ker Francija ne misli samo na svojo lastno varnost, marveč tudi na varnost Anglije in vseh drugih držav.

London, 5. aprila. d. Jutri bosta Henderson in Aghneides odpotovala v Pariz.

kjer se bosta na poti v Ženevo sestala s francoskim zunanjim ministrom Barthoujem. Včeraj sta imela daljše posvetovanje, na katerem sta razpravljala o programu zasedanja predsedništvu razorožitvene konferencie, ki se bo sestalo 10. t. m. Naloga predsedništva bo, da pripravi drugo črtanje Macdonaldovega razorožitvenega načrta. Minister Eden, ki se bo prav tako udeležil sestanka predsedstva razorožitvene konferencie, odpotuje iz Londona 8. tega meseca. Henderson prispe v Pariz jutri in ostane tamkaj do 8. aprila. V soboto 7. t. m. bo francoski zunanji minister Barthou sprejel Hendersona in mu podrobno pojasnil zadnje sklepe francoske vlade o varnosti in razorožitvi.

Oboroževanje Nemčije vzmira tudi Anglijo

London, 5. aprila. d. Objava nemških proračunov za vojsko, mornarico in letalstvo, ki kažejo znatno povečanje naraščajočemu prejšnjih let in iz katerih se da nedvomljivo sklepati na veliko oboroževanje Nemčije, je izzvala v angleškem javnem mnenju velik preokret. Večina li-

stov je objavila podatke o nemškem oboroževanju na kopnem morju in v zraku. Listi med drugim naglašajo, da so Kruppove tovarne v poslednjih mesecih podvojile svojo produkcijo. Proračun za vojno letalstvo je porastel za celih 10 milijonov funtov (2 in pol milijardi dinarjev), tako da bo Nemčija v bližnji bodočnosti lahko razpolagala kar z 20.000 vojnimi letali, ki jim ne bo nikakoli težava napasti in uničiti vsa angleška glavna mesta in najvažnejše industrijske centre. Prav tako je tudi ojačeno oboroževanje na morju le še vprašanje nekaj mesecev. Vsi načrti za obnovo nemške mornarice so že docela izgotovljeni. Nemčija bo v kratkem pričela graditi ogromne vojne ladje, oklopnice, matične ladje za letala, rušilce, podmornice itd. Nove nemške križarke bodo opremljene z Dieslovimi motorji in bodo imele tako velik akcijski radij, da bodo lahko plule okrog sveta, ne da bi se morale ustaviti v kaki luki. Proračun za vojno mornarico se je letos napram proračunu za tekočo poslovno dobo naravnost podvojil.

London, 5. aprila. AA. »Daily Telegraph« je objavil te dni poročilo o načrtih berlinske vlade glede obnove nemške vojne mor-

narice, v katerem pravi med drugim: O tej stvari bi morali na Angleškem temeljito razmišljati. Mi menimo, da je popolnoma v redu, če hoče Nemčija obnoviti svoje letalstvo in se ponovno na kopnem oborožiti. Toda oboroževanje na vseh treh poljih je v tesni medsebojni zvezi in Angleži greše, če mislijo, da se bo nemška vlada omejila samo na to, da obnovi svojo oborožbo na suhem in v zraku, ne da pa misli na to, da si zagotovi moč tudi na morju.

Obnova vojaške zveze Francije in Belgije

Bruselj, 5. aprila. d. Po informacijah iz dobro poučenih krogov bo vojaška zveza med Francijo in Belgijo kljub vsem demantjem obnovljena. Med belgijskim in francoskim generalnim štabom je bil končno dosežen sporazum, da v primeru kakega spopada francoske motorizirane vojske sila takoj prisloži na pomoč belgijskim ardenskim lovem. Francoska vlada bo podpirala tudi vsa belgijska stremeljenja za dosego sličnega vojaškega sporazuma z Anglijo.

Italijansko priporočilo Nemčiji

Rim, 5. aprila. w. Nemški poslanik Hassel je odpotoval v Berlin. Menijo, da pripravljata italijanska vlada sporazum z Anglijo o razorožitvenem vprašanju in da hoče priporočiti Nemčiji, naj pristane na tak angleško-italijanski kompromis, čigar glavne obsebe je Mussolini že sporočil v Berlin. Državni podtajnik Suvich bo londonski vladi sporočil končnoveljavni odgovor Italije.

Finančna obnova Francije

Z redukcijo plač in upravno reformo hoče francoska vlada prištediti 2460 milijonov frankov

Pariz, 5. aprila. AA. Uradni list je danes objavil včerajšnje sklepe ministrskega sveta o štedenju. Vsi listi pozdravljajo te sklepe kot prve korake k finančni obnovi Francije. Obenem izražajo upanje, da bodo sprejeti nadaljnji ukrepi, med katerimi bodo tudi žrtve bivših bojevnikov. Včerajšnji vladni sklepi so razdeljeni takole:

Redukcije kreditov po poglavjih 628 milijonov, znižanje podpor 32 milijonov, upravne reforme in redukcije uradnikov 750 milijonov, reforme pokojnin 500 milijonov, ukinitve odvračilnih uradov 190 milijonov, znižanje plač 360 milijonov, skupno 2460 milijonov. K temu je treba prišteti še 300 milijonov za zboljšanja uprave socialne službe in reorganizacije železnice.

Predsednik vlade Doumergue bo jutri sprejel zastopnike bivših bojevnikov in vojni žrtev. Prihodnja seja vlade bo predvsem posvečena zunanjemu vprašanju.

Vlada je danes izdala proglas na državne nameščenice, v katerem se sklicuje na vse že storjene ukrepe za znižanje izdatkov in za obnovo potrebnega finančnega ravnotežja, ki so jih izdale dosedanje vlade. Proglas naglašajo, da so se dosegli prihranki za več ko 2 milijardi frankov pri izdatkih za javna dela. Konverzija rent, uspela po za- slugi patriotizma rentnikov, je vrgla 1500 milijonov prihrankov. Zvišanje davkov in

poostreitev fiskalne kontrole je prineslo dodatnih dohodkov 4 milijarde frankov. Kljub vsemu temu ostane še primanjkljaj 4 milijard, ki ga je treba pokriti.

Vlada naglašajo, da ne sme nobena država živeti preko svojih dohodkov. Zatekanje k posojilom ni priporočljivo, ker bi imelo za posledico povišanje obrestne mere. Zato vladi ne preostaja druga pot, kakor da se obrne na uradništvo in zahteva od njega žrtev, dajoč mu na izbiro znižanje prejemkov, ker bi bila sicer država prisiljena zapreti svoje blaginje ali pa napraviti inflacijo.

Vlada je prepričana, da bodo državni nameščenici razumeli nujno potrebo sprejetih dekretov ter zaključuje: S tem bo uradništvo ne samo pripomoglo k obnovi državnih financ, temveč bo tudi sodelovalo pri ohranitvi zdrave francoske valute, ki je za vse Francoze poročilo za varnost in bodočnost.

Pariz, 5. aprila. w. Komunistične in socialistične strokovne organizacije so že postavile v službo svoja propagandna sredstva proti dekretom o štednji. Včeraj zjutraj so razdeljevali proglas komunistov, ki poziva k takojšnjemu splošnemu protestu delavstva in uradništva ter k pripravi za splošno stavko 1. maja.

Nevarnost splošne stavke organiziranih strokovnih organizacij, zlasti poštne nameščenice postaja vedno večja.

Obnova diplomatskih zvez Madžarske z Rusijo

Budimpešta, 5. aprila. g. Danes je prišel semkaj sovjetski poslanik Adolf Petrovski. Novinarjem je izjavil, da bo izročil svoja poverljiva pisma državnemu upravitelju v soboto. Madžarski poslanik za Moskvo Jungwirth, ki je bil doslej poslanik v Ankari, bo prisel v Moskvo 20. aprila, kjer bo prevzel začasno vodstvo diplomatskih poslov. Definitivno imenovanje bo izvršeno šele kasneje.

Demanti o spravi med socialisti in komunisti

Pariz, 5. aprila. AA. Po poročilu iz Amsterdam demantirajo tamonjši uradni krogi vesti, da bo v Amsterdamu v kratkem tajna konferenca francoskih angleških, belgijskih in nizozemskih socialistov na kateri naj bi se združile komunistične in socialistične stranke Francije, Belgije, Velike Britanije in Nizozemske. Taka konferenca je že zato nemogoča, ker so nizozemski socialisti odločno proti vsaki združitvi s komunisti.

Poplave v Ameriki

New York, 5. aprila. AA. Povodnji, ki so prizadele nekatere pokrajine v Oklahomi, so zahtevale 25 človeških žrtev. Stvarna škoda znaša več milijonov dolarjev. Reka Connecticut je narasla za 4 metre.

enačenje prinaša s seboj neizogibno nivelizacijo, zaradi katere so naprednejši kraji pač nekoliko zastopavljeni, zaostalejšim pa pomeni to znaten napredek. Stara generacija na Hrvaškem in v Sloveniji, ki se čisto z neopravičenim bahavostjo postavlja pred »balkanski vzhodni«, je nezadovoljna z nivelizacijo, uvideti pa bo morala, da drugega izhoda ni.

Kljub vsem težavam pa je jugoslovenska državna misel prevzela že tudi ogromno večino mladine, ki je zelo dostopna za enostavno in preprosto geslo: En narod, ena država. Ta mladina gre celo preko meja, ki jih določa navedeno geslo in sanja o združitvi vseh balkanskih Slovanov. V vodilnih krogih Jugoslavije in Bolgarije je mnogo dobre volje za premostitev medsebojnih ovir in za sodelovanje obeh držav. Bal-

kanski pakt je prizadevanja za popoln sporazum med Sofijo in Beogradom le začasno prekinil, za vedno pa jih ni onemogočil.

Taka je v velikih obrisih sodba, ki jo je napisal urednik »Berliner Tageblatt« o razmerah v naši državi, ki jo je osebnostno več mesecev proučeval. Že poprej je isti list objavil tudi članke o naših odnosih do Italije in Madžarske ter tudi v tem pogledu zavzel res objektivno stališče. Enako opazimo v zadnjih letih tudi v drugih velikih nemških listih, da stvarno in nepristransko poročajo o domačih in mednarodnih odnosih Jugoslavije. Veseli nas ta pojav in zadoščenjem ga pozdravljamo, ker je tak način medsebojnega spoznavanja najboljše sredstvo, da se pelagoma odstranjuje nezaupanje in se utira pot evropski solidarnosti.

Litvinov o ciljih Rusije

Pogajanja za zaključitev vzajemne pogodbe o nenapadanju med baltičskimi državami, Poljsko in Rusijo

Moskva, 5. aprila. d. Ves baltičski in tudi nemški tisk se obširno bavi s poročili o pogajanjih med Rusijo, Estonko, Letonko, Litvo, Poljsko in Finsko za sklenitev vzajemne pogodbe o nenapadanju, ki naj bi trajala do l. 1945. Estonka, litavska, letonska in poljska vlada so baje že pristale na ruske predloge. Finska vlada se še ni odločila, vendar napovedujejo, da bo že v bližnjih dneh zavzela svoje stališče.

Povodim teh pogajanj je imel komisar za zunanje zadeve Litvinov velik govor o miru in ljubezni sovjetske valde. Ves svet, je dejal Litvinov, je okužen z blaznim pohlepom po oborožitvi. Događki kažejo, kakor da bi bile državne slepe in kakor da ne vidijo nevarnih posledic take politike. Rusi-

ja se iskreno zavzema za mir in bo svojo besedo držala tako dolgo, dokler je zunanje sile ne bodo prisilile, da jo prelomi. Na daljnem vzhodu so države, ki ogrožajo svetovni mir.

Rusija želi skleniti pakt o nenapadanju tudi s Finsko. V ostalem se ne zavzema za izpremembo mirovnih pogodb, ker ni niti Sovnistična niti nacionalistična država. Njena glavna svrha je sedaj le ta, da zgradi svoj državni socializem.

London, 5. aprila. g. Kakor poročajo listi iz Šanghaja, se bodo v kratkem pričela med Sovjetsko unijo in Kitajsko pogajanja za zaključitev pakta o nenapadanju. Pogajanja bo vodil poslanik Yen, ki bo odpotoval iz Nankinga v Moskvo.

Odmev Titulescovega govora

Ostra odklonitev revizionističnih zahtev je izzvala na Madžarskem veliko razburjenje

Budimpešta, 5. aprila. d. Včerajšnji odgovor rumunskega zunanjega ministra Titulesca na interpelacijo dr. Mania je zbudil v tukajšnjih političnih krogih pravo senzacijo. Vsi listi poročajo obširno o njem in so nekatere objavili tudi že kratke komentarje. Z velikim zanimanjem pričakujejo potek obeh današnjih sej madžarske zgorjne in spodnje zbornice, ki sta se danes po velikonočnih počitnicah prvič zopet sestali. Dopolnila je imela sejo zgornja zbornica. Na hodnikih zgorjne zbornice so se madžarski politiki živahno razgovarjali o Manijevih in Titulescovih izjavah. Vsi vprek so ostro obsodili rumunsko politiko in naglašali, da so docela neresne izjave, ki sta jih snodi podala v rumunskem parlamentu oba rumunska državnika, češ, da sta Maniu in Titulescu naravnost ponarejala zgodovino K besedi se je uglasil tudi grof Ladislav Somssich, ki je bil član madžarske delegacije pri mirovnih pogajanjih v Parizu. V svojem govoru je poudarjal, da madžarska delegacija ni imela nikake prilike izraziti na mirovni konferenci svoje mnenje glede novih mej. Zato tudi ne drži trditve, da Madžarska ni bila prisiljena k podpisu mirovnih pogodb. Tudi drugi politiki so se ostro izražali o izjavah rumunskih državnikov.

Novinarji so vprašali tudi Bethlena, kaj misli o Titulescovih in Manijevih izjavah. Grof Bethlen je dejal, da Rumunija še sedaj obžaluje, ker si je osvojila le tako majlo področja nekdanje Madžarske. Rumuni bi najrajši videli, da bi se njihova meja premaknila na Tiso. Vsekakor pa se izjavi obeh rumunskih politikov ne smeta resno presoјati. Rumunske izjave so bile od nekdaj lažne in take bodo tudi v bodoče. Izpadi madžarskih politikov so le še bolj povečali razburjenost v madžarski javnosti. Vse pričakuje, da bo zunanji minister Kanya ob prvi priliki odgovoril na izjave rumunskega zunanjega ministra.

Pariz, 5. aprila. w. Francoski večerni listi skoraj soglasno odobraval včerajšnji govor rumunskega zunanjega ministra Titulesca v zbornici. Oficiozno »Temps« meni, da je bil to odločen odgovor revizionističnim namadam Madžarske, ki jih je podprl zadnji Mussolinijev govor. Titulescu je potrdil nespravično nasprotstvo Rumunije in njenih zavzornikov namram revizijskih mirovnih pogodb. Stališče Italije, ki se sedaj izražajo v besedah, je treba samo obžalovati, toda Titulescu je sam mnenja, da se s tem ne bodo izpremenili dobri odnosi med Rumunijo in Italijo in da niti ne bo izginilo umenje, da se bo nekake dne tudi v političnih oblikah pokazala soglasnost italijanskih in rumunskih interesov.

»Intransigente« meni, da je beseda Titulesca, da pomeni revizionizem vojno, naravnost izredno. Ideje Titulesca so tudi mnenja Francije. Samo neodvisni radikalni list »Notre Temps« kritizira govor rumunskega zunanjega ministra, ki ga imenuje vzmirašnjačev. Prepud med zmagovalci in premaganec se vsak dan bolj ojača. List odklanja tezo Titulesca glede št. 19. versailleske mirovne pogodbe (revizija pogođbe in soglasnost v Društvu narodov). Ako se zahteva soglasnost sveta Društva narodov za revizijo, pomeni to isto kakor razveljavljenje člena ter nemogočost, da se doseže mirna revizija pogođbe. Ministrski predsednik Doumergue je danes sprejel tukajšnjega rumunskega poslanca Cesena, s katerim je razpravljal o včerajšnjem govoru Titulesca in o njegovem potovanju v Pariz.

Pariz, 5. aprila. AA. V »Echo de Paris« komentira Pertinax govor, ki ga je imel včeraj v rumunskem parlamentu zunanji minister Titulescu in pravi med drugim:

Titulescov govor vsebuje naslednje glavne zahteve: Teritorialni revizionizem je izključen. Vprašanje mej je končno rešeno. Avstrija se ne more združiti z Nemčijo na noben način. Prav tako ni mogoče dovoliti združitve Madžarske in Avstrije.

Glede stališča Titulesca o reviziji mirovnih pogodb pravi Pertinax:

Italija, Mala antanta in Francija so na istem stališču. Glede ostalih zahtev, ki jih je branil rumunski zunanji minister, pa imajo države Male antante in Nemčija svoje posebne tehtne razloge, da ravnaio v tem vprašanju drugače. Po tem govoru, ki je v popolnem skladu z nedavnimi izjavami dr. Beneša, ima sedaj zopet besedo Italija. Mala antanta je mnenja, da po Mussolinijevem govoru dne 18. marca med njo in Italijo niso vsi mostovi porušeni.

Veliko stavkovno gibanje na Kitajskem

Moskva, 5. aprila. d. Tukajšnji listi poročajo službeno, da se je pričelo na Kitajskem, zlasti pa v severnih kitajskih pokrajinah, veliko stavkovno gibanje. Sedaj stavka že okrog 200.000 kitajskih rudarjev, ki so se jim priključili tudi kovinarski delavci. Stavko vodijo kitajski komunisti. Pred dnevi je prišlo med stavkujočimi rudarji in policijo tudi do ostrih spopadov. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Celotno v Pekingu se že opazja, da se nameravajo »makajšnji delavci priključiti stavkujočim. Kitajski sindikati že računajo s proglasitvijo generalne politične stavke, ki bi bila naperjena proti vladi.

Francija in Anglija

Francoska vlada zahteva od angleške jasen odgovor, ali se hoče Anglija obvezati, da bo nastopila proti vsakomur, ki bi, zlorabljaljoče razorožitev, porušil mir v Evropi

Pariz, 2. aprila.

Zadnja nota francoske vlade v zadevi razorožitve, naslovljena na Anglijo, še enkrat in odločno podčrtava davno znano stališče, od katerega Francija v teku vseh dolgih razorožitvenih pogajanj ni popustila niti za las. V Parizu so pripravljene izvesti razorožitve od najskrajnejših mej, ki bi jih določil mednarodni sporazum, zahtevajo pa za to jasno in obvezno jamstvo Anglije, da bo ta takoj nastopila proti Nemčiji ali kakoli drugi državi, ki bi zlorabila razorožitve Francije za to, da bi zrušila mir v Evropi. To stališče Francije je zelo razumljivo, kajti splošna razorožitev bi nekako uzakoniла sedanji status quo, ki bi Angliji zagotovila njeno današnje dominantno pozicijo v svetu. Zato v Parizu mislijo, da angleško jamstvo ne bi bila prevelika cena za tako dalekosežno prednost, ki bi Londonu pripadala sama po sebi ob izvedbi splošne razorožitve. Francozi tudi naglašajo, da bi bilo jamstvo samo hipotetične prirode, ker bi ga po vsej verjetnosti nikoli ne bilo treba izvršiti. Že sama okoliščina, da obstoji tako jamstvo, bi silila vsako imperialistično vlado, da si temeljito premisli, preden udari na kakega sosedu.

Izkustvo svetovne vojne je poučilo vse narode, da se da velika vojska in njej služeča vojna industrija pričarati iz zemlje v teko nekoliko mesecev. To velja osebno za države s številnim prebivalstvom in z dobro razvito tehniko. Na naši celini je v tem oziru na prvem mestu Nemčija. Razen tega izkustva pa ima Evropa še drugo, pridobljeno v zadnjih letih. Svet si je že dolgo na jasnem, da bi se Nemcem nikakor ne bilo posrečilo ostreži se najvažnejši obveznosti, izhajajočih iz poraza v svetovni vojni in iz določil versailleske mirovne pogodbe, da niso vsa ta leta uživali podpore Anglije in vseh anglosakškega sveta. V Londonu so z nejevoljo gledali, kako zelo je bil po vojni porastel francoski ugled na evropski celini in kako je Britanija izgubljala ono zavidanja vredno otoško pozicijo, ko se je lahko vedno vtičala v evropske zadeve in tam sodelovala, obenem pa se takoli umaknila v svojo osamljenost, kadarkoli bi bilo treba prispevati k splošnemu pomirjenju s kakim dejanskim jamstvom.

Pri takih prilikah London vedno ponudja svetovni značaj svojega imperija, ki ne dovoljuje, da bi se Kanada, Afrika in Avstralija obvezno angažirale v izključno evropskih zadevah. Ta dvojna vloga Anglije je postala zadnja leta le preveč očitna, da bi je svet ne izpregledal in francoska nota je postavila angleško vlado pred sila neveselno dilemo. V nji zaporedoma zahteva, da mora London tudi kaj konkretnega doprinesiti k pomirjenju Evrope, ako že hoče ohraniti svojo vlogo razsodnika.

Težkoča jamstva je ravno v tem, da londonska vlada brez pristanka dominionov ne more prevzeti tako dalekosežne obveznosti, na drugi strani pa je tudi britansko

ljudstvo psihološko zoper vsako obveznost na nemirni celini, kjer lahko prav sredi čistega mira pride od kakih usodnih zapletov. Angleško ljudstvo se počuti zelo dobro v svoji »splendid isolation«, obenem pa noče opustiti misli, da ima pravico, vsak čas poseči v Evropo. Celinsko ravnotežje se ne sme zgraditi, ako Anglija ni na tej tehnični jeziki.

Osnovna točka angleške politike je moder in premišljen konservativizem. Razvoj sveta je med tem toliko napredoval, da se je človeštvo dvignilo v zrak in na postane morda v doglednem času nadvada nad morjem samo še faza preteklosti. V ožarju ni Dovers, Gibraltar, Malte, Singapure in sličnih oporišč, s katerimi je Anglija zapela ves svet kakor v mrežo in s katerih dikтира svetu svojo voljo. »Sijajna osamljenost« britanskega otoka postaja vse bolj in bolj problematična. Ta zavest prodira tudi že v kroge angleških politikov in eden izmed pobornikov te misli je bojeviti Winston Churchill, ki neutrudno zagovarja francosko tezo mirovnega jamstva, podpirajoč jo iz čisto praktičnih razlogov. Anglija je najmočnejša pomorska sila. Franciji pa gre to prva stvar v zrak. Ako se tedaj ti dve zavežeta, da bosta složno branili mir in status quo, je ni sile, ki bi lahko z uspehom nastopila proti njima. Razen Churchilla zagovarja jo to misel tudi dalekovidni politični publicisti, kakor Garwin in Norman Engel. Ti navajajo v svojih zelo vpoštevanih člankih naslednji trezni račun: Nemcem po kmalu 70 milijonov, bojevitost njihova raste iz dneva v dan in njihova tehnika izhko v najkrajšem času oboroži večmilijonsko vojsko. Anglija bi morala v primeru napada na Francijo zaradi svoje varnosti udariti po Nemcih, vedoč, da za poraženo Francijo pride na vrsto Britanija. Ali ni tedaj pametnejše prevzeti jamstvo za nekaj, kar je itak neizogibno, kakor čakati, da šele nastopi ta neizogibnost prav v konkretni obliki? V zvezi s tem dokazujejo pristajajoča jamstva, da je v dobi zrakoplovstva vsaka misel na obdržanje nekaj zelo koristne osamljenosti popolno nenoznana, nje položaja in okostenel ter škodljiv konservativizem.

Mase britanskega ljudstva pa še niso preveč vnete za te novotarije v tradicionalni politiki. One bolj dajejo prav lordu Beaverbrooku in njegovemu tisku, ki ostro zavrača vsakršno jamstvo. V glasilih te struje se Evropi označujejo sploh kot prepirljivi in bojažljivi narodi in vsaka obveznost Anglije bi angleško globoko miroljubno ljudstvo zopet in brez očitne potrebe zapletlo v krvavo borbo. Ta struja je v angleški javnosti danes še močnejša in obvladuje vsjo politiko, tako da za kak temeljit preokret v tem pogledu ni veliko nad. Vsekakor pa je francoska nota tako jasna in odločna, da zahteva enak odgovor.

Nov Hirtenberg?

Ni naša stvar, da vrednotimo pomen marksističnega poraza za Avstrijo samo, ne more nam pa biti vse eno, kak učinek ima na zunanje-politično orijentacijo zmagovitega režima. Naj se sodi o poraženih socialni demokraciji Avstrije, kakor se hoče, to pa mora vsakdo priznati, da je v zunanji politiki zastopala stališče iskrene miroljubnosti in stroge neutrlnosti napram vsem sosedom. To je dokazala zlasti v aferi tihotapstva orožja, ki nam je pod imenom Hirtenberg še v živem spominu. Bolj se pa pozabja, da so danes v Avstriji na vrhu naš onih činitelji, ki so bili obremenjeni po krivdi ali vsaj skrivlji takratnega flagrantnega kršenja senzermske in trlansonske mirovne pogodbe.

Ne bomo se preveč motili, če vidimo med hirtenberško afero in poznejšo kruto vojaško persekucijo marksistične opozicije vzročno zvezo, vsaj v toliko, da se je takrat politično nasprotje med desnico in levico stopnjevalo do onega smrtnega sovraštva, ki je naposled našlo izraza v brezobzirnem pobijanju in pustošenju. Znano je, da je razkritje hirtenberške afele močno omajalo mednarodno stališče Dollfusove vlade in da je bilo treba intenzivnega posredovanja sopraždele Italije, da so izostale neprijetne internacionalne posledice. Ob enem z vlado pa je bila zadeta takrat prav živo tudi Heimwehr, saj so bile Starhembergove zveze z Rimom na eni in s hirtenberškimi direktorjem Mandlom na drugi strani javna tajnost.

Ce danes čitamo o novih tajnih transportih orožja iz Italije v Avstrijo in na Madžarsko, postaja jasno, da gre za sistematično nadaljevanje militaristične politike, ki je bila pred dobrim letom dni prekinjena po pogumem odporu socialistov in ki ima zdaj, ko je marksistična fronta poražena in razbita svobodno pot. Ob enem pa razumevamo, zakaj je morala v Avstriji past levčarska opozicija za vsako ceno in zakaj so se za njeno iztrebljenje uporabila najbrutalnejša sredstva.

Vesti o transportu velike množice orožja v Avstrijo, ki so bile objavljene najprej v angleškem tisku in ki jih je v pozornosti vrednem članku do podrobnosti razkril tudi beograjski »Politikac«, so gotovo fakt, ki ga ne bo smela prezreti miroljubna Evropa, najmanj pa neposredno zainteresirane sosedne države. Saj je že v dnevih državljanske vojne inozemstvo strme vpraševalo, kje ee je zvelo v Avstriji toliko orožja in municije, kakor ga je bilo v dunajskih bitkah postavljenega v akcijo. Po pravici je že takrat inozemski tisk podčrtal, da so pokale na Dunaju in v avstrijski provinci tudi hirtenberške misli, ki bi se bile morale na zahtevno velesil vrniti dobaviteljem. Že pred meseci je izvršila avstrijska vlada preiskavo ekvinskih zaloz orožja in municije pri republikanskem »Schutzbund« in je glasom lastnih poročil zaplenila ogromne množice. Tudi po porazu socialne demokracije je bil vojni plen vladnih čet izredno velik! V vseh avstrijskih ilustriranih listih smo lahko gledali slike velikih tovornih avtomobilov, visoko naloženih z vojnimi materialom vsake vrste. Če je že dolge bila vlada a svojimi razpoložljivimi vojaškimi in pomožnimi silami kos nahušilemu odporu, je njena moč no zmagi še zrasla in še brez dvoma mnogo več ko zadostna, da zavaruje red in varnost v avstrijski domaćini.

Zato je prav umestno vprašanje, čemu naj eniži še novo oboroževanje, ki po svojih kvantiteti in tudi po vrstah orožja očitno gre daleč preko mej dopustnosti, začrtanih v St. Germainu. In v kako svrhu naj služijo transporti, namenjeni v Madžarsko, katere je že itak — to ni za nikogar skrivnost — oborožena do zob?

Kdo bi torej mogel odvrniti politično javnost, da ne bi ob takih pripravah mislila na zunanje-politične tendence, na revizijske programe in njih nasilno izvedbo? Tajno oboroževanje, ki se vrši iz Italije v ozemlja njenih podunajskih zaveznic, tedaj gotovo ne prispeva k pomirjenju in vzpostavitvi novega medsebojnega zaupanja srednje-evropskih narodov in je prav nesposobno voditi k miru in obnovi, o katerih govori riški politični protokol.

Ze z angleške strani je bila sprožena misel, da bi morale velesile izreči na pristojnem mestu proti nedopustnemu oboroževanju svoj energični veto in mu po potrebi dati primernega poudarka. Ni dvoma, da se bodo te zahtevi pridružile tudi druge države, predvsem one, ki so z ozirom na lastno varnost še bolj neposredno prizadete. Gotovo je pa v prvi vrsti poklicano Društvo narodov, da stopi na plan.

V hirtenberškem slučaju so zapadne velesile pokazale dalekosežno popustljivost in prizanesljivost Dollfusovi Avstriji, danes nemara začnemo uvidevati, da utegnejo žeti za svojo toleranco prav čudno hvaležnost. Ob ponovni kršitvi mirovni pogodbi, ki je prav za prav le nadaljevanje že davno začetega izigravanja, bi se ponovna popustljivost in brezskrbna malobrižnost čela težje razumeti. V oboroževalni politiki Avstrije in Madžarske je sistem. To mora danes videti tudi politični slepec. Temu sistemu pa se morajo pravčasno postaviti meje, ako naj se ne znajdemo prej, kakor morda kdo pričakuje, pred nezaželjenimi, usodnimi posledicami.

Proslava osvobođenja Južne Srbije

Beograd, 5. aprila p. Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja bodo 14. t. m. po vsej državi svečano proslavili 20letnico prvih krutov iz Južne Srbije. V vseh solah bodo predavanja o pomenu tega dne. Največje svečanosti bodo v Skoplju, kjer se bodo zbrale velike množice naroda iz Južne Srbije in delegacije iz vseh ostalih krajev države, da prisustvujejo veliki paradi južnosrbijanskih borcev za osvobođenje in zedinjenje.

Kapetan Prodanović oproščen

Subotica, 5. aprila n. Danes popoldne je bila na tukajšnjem sodišču razglasaena sodba v procesu proti policijskemu kapetanu Mladenu Prodanoviću in tovarišem, ki so bili obtoženi zlorabe uradne oblasti in korupcije. Proces je v Subotici in v vsej dunavski banovini izval velik zanimanje. Trajal je od 17. februaria do danes. Zaslanih je bilo 750 prič. Sodišče je Prodanovića in soobtoženega policijskega komisarja Kolarja, upokojenega policijskega komisarja Futko, stražnika Mišića in Prodanovića eno oprostilo, trgovca Josipa Beckerja pa obsodilo na 6 mesecev zpora. Kazen pa je obsojenec že prestal s preiskovalnim zaporom.

Zadnja postaja modrega vlaka Potujoča kmetijska razstava je na velikonočni ponedeljek v Gornji Stubici zaključila svoje potovanje

Zagreb, 5. aprila

Ideja, da se sestavi in pošlje med narod potujoča kmetijska razstava, še ni bila nikoli izvedena in je tako naša originalna. Prvo misel in pobudo za njo je dalo prizadevanje neke kmetke zadruge, ki je hotela urediti za širše področje potujoče prodajne za svoje blago. Ideja za ureditev potujoče razstave je bila simatično sprejeta od ministrstva za kmetijstvo, ki je dalo na razpolago osobe za ureditev in vodstvo razstave in od prometnega ministrstva, ki je dalo železniške vozeve in tehnično osobe. Vsa kompozicija je obstojala iz 22 železniških vozov, od katerih je bilo 19 razstavnih. Ideja potujoče razstave pa je našla priznanje tudi na najvišjem mestu, kajti pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel sam Nj. Vel. kralj. Razstava je bila slavnostno otvorena v Beogradu 14. februaria lani in istodavno je bil izdalen program za njeno potovanje po državi. Pri sestavi programa se je upoštevalo, da so kmetje v pomladnih in poletnih mesecih zaposleni s svojim delom in da je najboljšje, če obiskuje razstava posamezne kraje samo v jesenskih in zimskih mesecih. Razstava je napravila šest glavnih potovanj ali tur. Obiskala je po vrsti varšavsko, moravsko, dunavsko, vzhodni de savske, dravsko vrbaško in primorsko banovino, nazadnje pa ostale dele savske banovine.

Modri vlak je postal popularen v vseh naših pokrajinah in je razstava dosegla velike uspehe ne samo v kulturno-prosvetnem, temveč tudi v patriotičnem pogledu. Utrdila je med najširšimi plastmi naroda

razumevanje za splošne državne cilje. Razstavo je obiskalo okrog 1.300.000 kmetičkih gospodarjev. Izložbe potujoče razstave so se menjavale po razmerah in potrebah posameznih pokrajin. Zaradi tega so pri razstavi sodelovale banovine, skozi katere je modri vlak potoval. Banovine so prispevale ves material, ki naj bi se po programu posebno propagiral na njihovem področju, banovinski strokovnjaki pa so obiskovalcem razstave dajali navodila iz vseh panog kmetkega gospodarstva. Predavanj se je udeležilo gotovo najmanj toliko oseb, kolikor jih je šlo skozi vagon modrega vlaka.

Po vrnitvi iz Like je potujoča razstava obiskala Hrvatsko Zagorje. V Orosavlju ter v Gornji in Donji Stubici je imela razstava preko velikonočnih praznikov rekordni obisk. Na velikonočni ponedeljek je razstava zaključila svoje potovanje na železniški postaji v Gornji Stubici na slovesen način. Ogromno število obiskovalcev se je zahvaljevalo za predavanja in ves pouk ter prirejalo presrečne manifestacije pokrovitelju razstave Nj. Vel. kralju. V torek je prišel modri vlak v Zagreb na koridor Sava, kjer se izvršuje likvidacija razstavnih objektov, ki so last uprave savske banovine. Iz Zagreba se bo modri vlak odpravil v Beograd, kjer ga bodo preuredili za ozkotirne železnice, da bo lahko obiskal postaje v zapadni Srbiji v Hercegovini in v Dalmaciji. Tako preurejena razstava bo nastopila svoje potovanje letos v jeseni.

Sreska skupščina JNS za dravograjski srez

Letosnja sreska skupščina JNS je bila v Prevaljah; bila je dobro obiskana in zelo živahna. Predsednik g. dr. Dusan Senčar je podal najprej kratek pregled vsega za stranko važnejših dogodkov v preteklem letu. Z občinskimi volitvami je JNS tudi v dravograjsem srezu dokazala svojo eksistenco upravičenost in moč. Sreski odbor se je enako intenzivno kakor s političnimi ukvarjal tudi z gospodarskimi in socialnimi vprašanji. Ustavitev premogovnika na Lesah je povečala število brezposelnih, poplave Meze so napravile milijonsko škodo. Podpora za javna dela je za naš srez mnogo premajhna. Dravograjski srez plača za bednostni sklad trikrat več kakor dobi podpore. Na solah manjkajo učne moči, zlasti na meščanski soli v Mežici in merodajni činitelji so menda sploh pozabili, da smo važen obmejni srez. Ob koncu svojega govora, ki je zbudil veliko zanimanje in izzval viharno odobravanje, je dr. Senčar naglasil še potrebo, da bi dobil dravograjski srez še drugega člana banovinskega sveta, ki bi zastopal pred vsem delavsko in industrijsko interese prevajalskega sodnega okraja.

Narodni poslanec g. inž. Franjo Paher je poročal nato o delu Narodne skupščine in o intervencijah, ki jih je izvršil za izboljšanje prilik v srezu, dajal pa je tudi pojasnila in nasvete na izmešene težnje in predloge. Vojna odškodnina, omlinjenje davčne prakse, večji izvoz lesa in živine ter vprašanje brezposelnosti delavcev in javnih del so glavne težnje, za katerih rešitev so delegati apelirali na g. poslanca. Za svoja izvajanja je žel g. poslanec iskreno odobravanje.

V novi odbor sreske organizacije JNS so izvoljeni: dr. Dusan Senčar, predsednik; Ternek Franc, Sedež Karel in ing. Fetič Viktor, podpredsedniki; Gačnik Janko in Pernuš Josko, tajnika; Kaffou Ivan, blagajnik ter odborniki: Petrič Franc, Mrkva Franjo, Stravnik Matevž, Kolenc Pavel, Dobeljšek Drago, Kac Josip, Jamšek Robert in Sovr Franc.

Obsodba morilcev Duce

Bukarešta, 5. aprila g. Po štiriurnem posvetoivanju je vojaško sodišče razglasilo popoldne razsodbo proti morilec ministrskega predsednika Duce. Atentatorji Constantinescu, Bellimace in Caranica so bili obsojeni na dosmrtno prisilno delo. Kakor znano, v Rumuniji ni smrtne kazni. Vsi ostali obtoženci, med drugim Celea, Codreanu in general Cantacuzene so bili oproščeni. Razsodba je povzročila veliko pozornost. Zdi se, da bo imela tudi politične posledice. Listom je bilo prepovedano objaviti razsodbo v posebnih izdajah.

Samomor kubanskega ministra

Newyork, 5. aprila č. Iz Havane poročajo, da je kubanski pravosodni minister Penate Roberto Mendes v svojem kabinetu izvršil samomor. Pogmal si je iz revolverja kroglo v srce. Umirajočega ministra so naglo preptiljali v bolnišnico, kjer so se zbrali predsednik republike in član kubanske vlade. Minister je nekaj minut po prevozu v bolnico izdihnil. Izdan je bil kratek uradni komunik, ki ugotavlja, da je minister izvršil samomor zaradi docela onemoglih živcev.

Amerika proti dolžnikom

Washington, 5. aprila. d. Reprezentantna zbornica je včeraj sprejela zakon, ki prepušča prodajo in nakup obligacij držav, ki ne plačujejo svojih dolgov Ameriki. Zakon je odobril tudi senat in je potreben samo še podpis predsednika. Zakon določa za prestopke ječo do 5 let in globe do 100.000 dolarjev.

Gospodarski dogovor Francije in Poljske

Pariz, 5. aprila. w. V vladnih krogih govore, da bo zunanji minister Barthou ob priliki svojega poseta v Varšavi podpisal gospodarski dogovor med Francijo in Poljsko. Poloficielni list »Petit Parisien« pravi tudi, da se bo ojačila francosko-poljska zveza.

Nova najdišča radija

London, 5. aprila AA. »Daily Express« piše o novih najhaljših radija v Kanadi, ki bodo zadoščala za vse britske potrebe. Razen tega so okoliščine za pridobivanje radija v Kanadi ugodnejše kakor pa v belgijskem Kongu.

Pogreb branilcev Beograda iz leta 1915.

Beograd, 4. aprila

Pred nekaj dnevi so v Beogradu delovali pri prekopavanju in urejanju dunavskega keja odkopali kosti 25 vojakov. Po raznih predmetih so ugotovili, da so to ostanki branilcev Beograda, ki so žrtvovali svoje življenje v septembrskih bojih leta 1915. proti ogromni premoči Avstrijcev, ki so se utaborili ob železniški progi. Vest o najdbi se je naglo razširila po mestu in so mnogi Beograđani z največjo pozornostjo pregledovali ostanke orožja, municije in razne druge predmete, ki so bili najdeni poleg kosti. S posebno pozornostjo je motril najdbo kapetan invalid g. Djordje Roš, častni norveški konzul v Beogradu, ki je 24. septembra l. 1915. s svojo četo sodeloval pri obrambi Beograda baš na tem mestu. Poleg municije so našli tudi nekaj še dobro ohranjenih čevljev, kaplarske zvezdice ter orožniške epolete z veliko črko Z. Iz tega se da pozitivno sklepati, da je najden grob vojakov l. čete 2. bataljona 10. kadrovskega polka in beograjskih orožnikov, ki so s kadrovi vred branili Beograd. Našli so tudi dve knjižici z imeni dveh vojakov iz nekdanje 10. kadrovskega polka, ki sta izgubila življenje v septembrskih bojih, ac da bi poznje sorodniki mogli doznati, kje počivajo njune kosti.

Danes dopoldne so kosti 25 branilcev Beograda prenesli v grobnice ostalih beograjskih junakov na novem pokopališču in so tako te žrtve šele po več ko 18 letih deležne pogreba. Iz spominske knjige kapetana Roša je namreč razvidno, da so ti junaki vsa dolga leta ostali tam, kjer so jih podirale avstrijske krogle in granate. Barikada, od sovražne premoči napadena od dveh strani, je bila vse do danes — njihov grob.

Balkanska konferenca

Beograd, 5. aprila AA. Naša delegacija, ki se je udeležila sej sveta balkanske konference v Atenah, se je smoti vrnila v Beograd. Prihodnje zasedanje balkanske konference bo v Carigradu meseca oktobra. Na dnevnem redu bodo gospodarski odnošaji med balkanskimi državami.

Match Aljehin-Bogoljubov

Baden-Baden, 5. aprila č. Ker je prva partija za svetovno šahovsko prvenstvo končala po 60. potezi remis, je vladalo tem večje zanimanje za drugo partijo. Igri je prisostvovalo zelo mnogo občinstva. Bogoljubov je na Aljehinovo prvo potezo odgovoril z meransko varianto damskega gambita. Pri 16. potezi je Aljehin žrtvoval kmeta, da bi si ojačil pozicijo. Bogoljubov je zašel nato v stisko, iz katere se je samam skušal rešiti s vsemi mogočimi manevri. Ker tudi sicer ni imel izgledov na zmago, se je vdal. Tretja partija bo jutri zvečer ob 8. v marmornati dvorani Kur-salona.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Nekoliko bolj oblačno, ponekod deževno, zmerno hladno. — Situacija včerašnjega dne: Barometriki maksimumi prevladuje še vedno nad severno Evropo, vendar na prodira iznad Sredozemnega morja barometrska depresija v široki progi proti severu. V zadnjih 24 urah se je nizki pritisek ojačil. Dunajska vremenska napoved za petek: Spremenljivo, nekoliko topleje.

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo prežalostno vest, da je naš predragi mož, ozir. ljubljani oče

FRAN MIHEVC

zvaničnik I. drž. železnice v p.

dne 5. aprila ob 7. zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto 7. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti v Sp. Šiški, Medvedova ul. 25, na pokopališču pri Sv. Križu.

Ljubljana VII, 5. aprila 1934.

Ivanka Mihevo roj. Teršar, soproga; Franjo, sin; Neri, hčerka; ter ostalo sorodstvo.

Poset ministra Röhma v Dubrovniku

Minister Röhm ostane v Dubrovniku teden dni — Njegov poset nima političnega značaja — Nemška delegacija se vrne jutri v Beograd

Dubrovnik, 5. aprila. p. Včeraj popoldne je prišel semkaj na velikem hidroavionu nemški minister in eden izmed prvakov narodne socialistične stranke Ernest Röhm. V pristanišči so ga pričakovali in pozdravili predstavniki oblasti, člani nemške trgovinske delegacije ter večje število tujcev in domačinov. Ko se je zahvalil za pozdrave, se je minister Röhm odpravil z avtomobilom v hotel »Imperial« kjer so zanj rezervirani prostori. Röhm bo ostal v Dubrovniku do 14. t. m. Danes je prišel semkaj tudi nemški poslanik na našem dvoru von Heeren s soprogom.

Nemška delegacija se bo v soboto vrnila v Beograd, kjer se bodo trgovinska pogajanja nadaljevala takoj po pravoslavnih velikonočnih praznikih.

Beograd, 5. aprila AA. Nemško poslaništvo objavlja:

Vesti o dozdevnih izjavah članov nemške trgovinske delegacije o stanju in vsebini razgovorov, ki so izšle v nekaterih listih, so vzlic popravkom nekaterih listi vno- vič prinesli o priliki prihoda nemškega ministra Röhma v Dubrovnik ter jih komentirajo v smeri neklih političnih ciljev pri teh razgovorih. Nemški poslanik glede na to izjavlja, da so vse kombinacije, ki jih pripisujejo tekočim razgovorom o kakršnihkoli političnih ciljih, ki bi presegali okvir običajnih gospodarskih razgovorov, in ki spravljaajo s tem v zvezo odmor in bivanje nemškega ministra E. Röhma, brez vsake podlage.

Protirežimske demonstracije socialnih demokratov v Avstriji

Javni protestni shodi na Dunaju in drugih mestih — Socialni demokratje groze z novim uporom

Dunaj, 5. aprila. p. Včeraj sta minila dva meseca od krvavih dogodkov na Dunaju in ostalih krajih v Avstriji, ko so se socialni demokratje z orožjem uprli pofašisenju Avstrije. Avstrijski socialni demokratje so uprizarili včeraj značilno demonstracijo, ki kaže, da sedanji režim vendarle še ni tako absoluten gospodar položaja, kakor se zdi na zunaj in kakor bi se dalo sklepati iz pisave uniformiranega tiska. V vseh dunajskih okrajih, zlasti v delavskih predmestjih, so priredili včeraj socialni demokratje javne protestne shode proti Dollfusovemu režimu. Govorniki so zlasti ostro protestirali proti revzijski ustavi v cilju uvedbe diktature. Predno je policija izvedela za shode, so že vsi govorniki povedali, kar so hoteli in so se zborovali razli. V predmestjih je prišlo pozno ponoči do hrupnih demonstracij, vendar ne so se demonstranti ob pribodu policije naglo razkropili in nikjer ni prišlo do sponovod.

V vladnih krogih so izzvali dogodki, ki so se odigrali tudi v drugih večjih mestih in industrijskih centrih silno presenečenje in razburjenje ker dokazujejo da so socialni demokratje kiših temu, da so lim stranko razvostili. Še vedno zelo zavedni in močni ter da se ne strašijo niti terorja, ker so nekateri govorniki javno napovedali, da si avstrijsko delavstvo ne bo dalo mirno vsiliti naye ustave, ki naj bi ovsekovečili klerofašistično diktaturo. Vlada je imela

Potovanje poslancev in senatorjev po Jadranu

Beograd, 5. aprila AA. Priprave za potovanje narodnih poslancev in senatorjev na primorje in Krf, se bližajo h koncu ter je že izvoljen odbor, ki je določil vse program. Odhod s parnikom bo s Sušaka 9. maja ob 7. jutraj Parik se bo ustavil v Crkveni, Novi, Novem, Senju, Rabu, Preku, Biogradi, Šibeniku, Trogiru, Splitu, Makarski Korčuli, Dubrovniku, Hercegovom in Koturu. Iz Kotora bodo obiskali Cetinje in Budvo. Po povratku v Kotor se bo vožnja nadaljevala v Bar in Učinku, od tu pa na Krf, kamor bodo prispeli 16. maja ob 7. jutraj in se poklonili manom padlih herojev v svetovni vojni. Na povratku s Krfa si bodo narodni poslanci in senatorji ogledali Cavtat, Dubrovnik, Vis, Komiza in Viševu, Pvar, Split in Krk.

Naši kraji in ljudje

Pisatelj Bevk spet doma

Tudi trije drugi Slovenci so se vrnili z otokov

Ljubljana, 5. aprila

Kakor poročajo, je bil slovenski pisatelj France Bevk nenadno izpuščen iz konfinacije. Te dni se je vrnil v Gorico.

Pred dobrima dvema mesecema, dne 27. januarja t. l. je bil, kakor je naš list obširno poročal, na lepem konfiniran. Goriska prefekturalna komisija, ki je vodila proti njemu konfinacijsko preiskavo, je v kratkih šestih dneh opravila svoj posel in oddala pisatelju tri leta prisilnega bivanja na otoku Ventotenu v južnem Tirenskem morju. Konfinacija pisatelja Bevka, ki se ni niti zdaleka bavil s politiko in se je še posebej v zadnjih letih ves posvetil slovenski lepi knjiži, je izzvala v vsej jugoslovanski javnosti veliko razburjenje, nadse oster pa je bil tudi odmev po ostalem evropskem kulturnem svetu. Fašistični šovinsti z zakoni slovenskemu pisatelju niso mogli do živga, saj se je še celo v svojih knjigah na moč izogibal vsemu, kar bi lahko cenzura mogla sprejeti kot izpad proti italijanstvu. Zato so ga ogradili konfinacijski komisiji, ki ga je proti zakonu poslala na otoke.

Naš Penklub se je uprl takemu postopanju fašističnih oblasti in je poslal odločen

protest milanskemu Penklubu. Kakor vse kaže, je ta protest naše pisateljske kulturne organizacije tudi zalegal. Ze tik pred Veliko nočjo se je v Gorici opazilo, da so oblastva pripravljena poslati Bevka nazaj domov. Fašistični policijski agenti so hoteli krog naših ljudi in se tako vpludno informirati o Bevku, da so ljudje že pričeli misliti na njegov skorajšnji povratek. V ostalem je italijansko notranje ministrstvo pred dnevi odredilo, naj se takoj izpusti iz konfinacije 132 konfinirancev. Poleg drugih so bili poslani nazaj v ožjo domovino tudi trije drugi slovenski konfiniranci: in sicer dr. Jože Dekleva iz Materije nad Trstom, vseučiliščnik Slavko Tuta iz Tolmina in Rudolf Uršič iz Kobarida. Vrnili so se domov že na velikonočni ponedeljek. Vsi trije pa so bili najnuj pozvani v Gorico, kjer je prefekturalna komisija uvedla proti njim novo preiskavo. Pričakovati je, da jim bo izrekla strogo opomin ter jih postavila pod najstrožje policijsko nadzorstvo, tako da se bodo morali z vso previdnostjo izogibati sleherni družbi in se bodo smeli svobodno gibati le ob določenih urah, da ne bodo smeli zahajati v javne lokale in bodo morali biti policijskim oblastvom vsak hip na razpolago.

rej danes stopila pred novomeški veliki senat, da pojasni, ali jo res zadene krivda in kazen zaradi zločina, poslednjega od trojice izredno grdih umorov, ki jih je moral lansko leto zapisati v svojo kroniko.

Novost! Lutkarji tekmujejo!

Jutri v soboto priredi Jugoslovanski lutkarski savez v dvorani Delavske zbornice točno ob 20. uri prvi javni nastop, na katerem bodo sodelovali ljubljanski lutkovni odri z naslednjim sporedom: »Jurček, dvorni norec« (izvaja Sokol Vič); »Dolgi, Stroki, Bistrooki se udeležujejo v sportu« (izvaja Sokol I.); »Gašperček Zmagovalec« (izvaja Csl. Obec v Ljubljani). Razen tega nastopi Csl. Obec v Ljubljani s svojim novim gledališčem ročnih lutk. Med sporedom igra godba Sokola I.

Ta večer bo torej nekako tekmovalje ljubljanskih lutkovnih odrov, ki hočejo javno pokazati svoj napredek v tej panogi in obenem tudi dokumentirati vzgojni in prosvetni pomen lutkovne umetnosti, ki se v vseh evropskih državah že davno smatra za najbolj učinkovito vzgojno sredstvo. Večer bo nudil odraslim in malim udeležencem dovolj prijetne zabave. Naj nihče ne zamudi izredne prilike in se prepriča o pomembnosti te precizne odrske umetnosti! Blagajna se odpre ob 19. uri. Na svilenje v Gašperčkovem kraljestvu sanj in pravilje!

Nadaljnja obnova ljubljanskih cest

Ljubljana, 5. aprila

Z nastopom pomladi se bo pričela tudi živahna delavnost za obnovo ljubljanskih cest. Tako bodo sredi meseca pričeli tlakovati Bleiweisovo cesto na odseku od banke palače do Narodnega doma. Za tlakovalna dela na odseku od Tržaške ceste do Gregorčičeve ulice je razpisana licitacija za 1. maj s proračunsko vsoto 250.000 Din, odobren pa je tudi kredit za tlakovanje Bleiweisove ceste od Narodnega doma do Gosposvetske. Poročilo o tem delu je že izdelano in predloženo, in kakor hitro bo odobreno, bodo razpisana tlakovalna dela tudi za ta odsek.

V zvezi z ureditvijo nabrežij ob Gradaščici se je pojavila tudi potreba po ureditvi Emonske ceste, ki je bila zlasti v svojem spodnjem delu doslej precej zapuščenca in ki jo je treba razširiti. Mestna občina potrebuje v ta namen del znanega krakovskega vrta, ki leži med Krakovsko in Gradaškim ulico. Lastniki vrta so mestni občini že odstopili potrebni kos sveta in so v zameno dobili zemljo v Mestnem logu, tako da so prešli za 1 m vrta po 7 m zemlje. V smislu Plečnikovega načrta se bo Emonska cesta razširila v širini trnovskega mostu. Ob cesti bodo v tem delu postavili novo ograjo. Med drugimi pomembnejšimi deli bodo tudi podaljšali Vilharjevo cesto preko nekdanjega zemljišča tvrde Skoč-Bartol v bežigraskem okraju.

Z modernizacijo tramvajskih prog v mestu se je pojavila tudi potreba po izboljšanju cestišča ob njih. Za obnovo te trake ob tramvajski progi je mestna občina že naročila 161 vagonov drobnega granita, ki se je izkazal kot najboljši kamen za tlakovanje, v vrednosti 600.000 Din. Obnovljen bo tlak ob tramvajskem tiru po Tvrščevi cesti, Fugnerjevi ulici, Sv. Petra cesti in drugod. Na Tvrščevi cesti bodo tlakovali tudi odsek od železniške proge do Sv. Kristofa. Vključ krizi bo torej letošnja pomlad prinesla Ljubljani spet znaten napredek cest.

Gozdni požar na Rožniku

Ljubljana, 5. aprila

Z nastopom pomladi in zboljšanjem vremena je nastopila tudi doba gozdnih požarov. Gorela je že Šmarna gora, požar je bil v Šišenskem gozdu, a tudi na deželi je bila te dni v ognju že marsikatera hosta.

Danes dopoldne je nastal spet večji požar v Rožniku. Precej visoko nad Čadom, v desno smer, se je pričelo že okrog 9. kaditi iz gošče. Ni pa trajalo dolgo in že je bilo v plamenih precej suhega dračja, lista in manjših dreves. Goreti je pričelo najprvo v Čadovem gozdu, a se je požar naglo širil tudi v mestni gozd. Požar so prvotno opazili sprehajalci iz mesta, ki so skušali tudi sami gasiti, vendar brez uspeha. V gozd so nato hiteli tudi Čadovi poslani stanovačji vil, ki so medtem že obvestili gasilce. Ogenj je dotle zajel že precej velik kompleks, obžgal tudi stara drevesa in uničeval mlado drevje. Gasilci, ki so prihitali s tremiskim vozom in motoriko, so morali napeti vse sile, da so najprej požar omejili in ga slednjič popolnoma zadušili. Treba je bilo prekopavati zemljo in razsekavati šore, v katerih se je skrivala nevarnost, da se požar ponovno razvili. Gasilci so končali delo šele okrog 14. in se vrnili v mesto. — Kako je požar nastal si-

Novega dela iščem! Ali Vam lahko pomagam?

Kadar se ločite velikega pospravlja, mislite namel! Jaz sem prava moč za umivanje oken. Jaz umijem okna da se svetijo kakor zrcalo... in utrem pot svetlobi v Vaše stanovanje! In nikdar ne ostanejo za menoj praški ali brazgotine — tako oprezno čistim vse!

VIM ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

cer ni povsem ugotovljeno, vendar ni težko uganiti. Zažgal je spet kak nepreviden sprehajalec, ki je odrgel v suho listje cigaretni ogorek in tako povzročil prav občutno škodo.

Zaradi bede in boleznij v smrt

Ptuj, 5. aprila

Na velikonočno nedeljo jutraj so v Mestnem vrhu našli domači na skednju obešeno 32letno Pongračičevo Marijo. Njen mož služi v Beogradu in je sama morala skrbeti za dva otroke. Prav na veliko nedeljo je prišel njen mož iz Beograda na obisk k družini, a je našel svojo ženo mrtvo. Pokojnica je bila že dalje časa bolehnja in je očitno, da sta jo beda in bolezen pognali v obup. Ubogo ženo so pokopali na veliki ponedeljek.

Naši v Južni Ameriki

Buenos Aires, konec marca

Slovenska društva v Južni Ameriki znatno napreduje. V Cordobi, kjer je naseljenih v mestu kakšnih 200 Slovencev, dočim jih je mnogo tudi v bližnji okolici, se je izvedla reorganizacija Slovenskega prosvetnega društva III. Sprejelo je pravila buenos-aireskega Ljudskega odra, ki je bolj delavsko in levičarsko usmerjen, ter postalo njegova prva podružnica v Južni Ameriki. Nadelo si je tudi novo ime: Delavsko kulturno društvo »Iskra«. Člani so po večini izseljenci iz Goriske in Krasi. Bolj nacionalno usmerjeni delavci pa še snujejo sedaj novo društvo, ki se bo imenovalo Slovensko podporno društvo Ljubljana. Ze ime pove, da bodo člani po večini iz Slovenije. Ce se bo osnovalo, bo to šesto slovensko društvo v Argentini, kjer delujejo sedaj Sokol, Prosveta in Ljudski oder v Buenos Airesu, »Iskra« v Cordobi in »Triglav« v Rosariu. V ostalem deluje v Buenos Airesu še »Bratovščina živega rožnega venc«, ki jo je ustanovil izseljenki župnik Josip Kastelic.

Slovenska osnovna šola v Buenos Airesu je pred kratkim zaključila svoje prvo šolsko leto z lepo prireditvijo, na kateri so nastopili šolarji s slovenskim petjem, deklaracijami in igracijami. Solo je obiskovalo redno in z uspehom 20 otrok. Započeto je veliko prosvetno in narodno delo, ki se bo razširilo v prihodnjem šolskem letu najbrž tudi na druge okraje. Prva šola se je ustanovila lani v okraju Villa Devoto, kjer si je postavilo v zadnjih letih svoje hišice približno 100 slovenskih družin. Pobudo za ustanovitev šole je dalo sokolsko društvo.

Župan obdolen očetomora

Kruševac, 5. aprila

V okolici Kruševca je povzročila veliko senzacijo vest o aretaciji predsednika bivljanske občine Stanoja Čiriča, ki je osumljen, da je umoril svojega očeta Petra, nekdanjega občinskega predsednika in čačar na okrog čislane in znanega posestnika. Stari Peter Čirič je bil umorjen že lani v noči Vidovega dne, ko sta vdrila v njegovo hišo dva maskirana razbojnika. Eden je stražil Petrovo ženo, drugi pa je starega posestnika odvedel v stranjo sobo ter zahteval denar. Ko sta razbojnika odšla, so

našli Petra Čiriča zadavljenega na postelji, in ugotovili so, da je razbojnik iz neke skrinje pobral svo gotovino.

Lansko jesen se je pred sodiščem v Kruševcu vršila razprava zaradi tega roparskega umora in je bil obtožen eden od znanih okoliških potepuhov. Obtoženec je med preiskavo trdil, da je starega Petra umoril njegov lastni sin, on pa da mu je pri tem razbojstvu pomagal. Pozneje je potepuh obdolžil soudeležbe pri roparskem umoru dva kmeta, ki pa sta na razpravi dokazala svoj alibi. Potepuha, ki je splošno znano pod imenom Dronja, so obsodili na 20 let robije, podrobnosti zločina pa so ostale prikriti, dasi so že na razpravi nekateri opozarjali, da bo treba iskati zločinca v najbližji okolici umorjene žrtve. Na to je opozarjal tudi orožniški narednik, kajti v skrinji, iz katere sta razbojnika odnesla denar, je ostalo vse v najlepšem redu. Na tak način je lahko vzel iz nje denar samo neko, ki je natančno vedel, kje je spravljen. Obsojeni Dronja je pozneje v jeti še z večjo odločnostjo zatrjeval, da je umor izvršil Petrov sin in da je bil on samo njegov plačani pomočnik. Ker se je nakopičilo še več indicij, je sodišče v Kruševcu sedaj odredilo aretacijo mladega Čiriča.

Novo škofjeloško občinsko gospodarstvo

Škofja Loka, 3. aprila

Z letošnjo sestavo občinskega proračuna je imel občinski odbor mnogo posla. Slo je predvsem za pokritje primanjkljaja, ki se je letos zaradi ponovnega znižanja davčne osnove in zaradi določitve dokončne anuitete za odplačilo nove šolske zgradbe znatno povečal, tako da bi se morale zvišati davčne doklade na 174 odst., česar pa davkoplačevalci nikakor ne bi zmogli. Zato se bo poslej zaračunavala trošarina, ki pa ne bo šla na račun konsumenta, na vse specerijsko, kolonialno, galanterijsko, poljedelsko, manufakturno, železarsko blago, medikamente, pnevmatiko, obutev, usnje, kamnoseško robo in slično. Odstopni prispevek je zaračunjen tako, da bodo nova bremena sorazmerno porazdeljena, kakor se spodobi. Vsekakor se je določila trošarina kar najnižje, tako da znaša le po par dinarjev na 100 kg blaga. Način porazdelitve trošarin se bo določil s posebnim pravilnikom, ki ga bo izdelala občinska uprava. Transzito blago bo seveda trošarin prosto, v ostalem pa se bo vršil nadzor uvoženega blaga na pošti, železnici, pri avtih in vovozih. Za tihotapce so predvidene znatne globe.

Novi proračun ima 525.000 Din izdatkov, kritja pa je le 241.000 Din, kar da primanjkljaj 284.000 Din. Proračun ubožnega sklada se giblje v lanskim mejah in znaša 78.000 Din. Pri njem se je dosegel prihranek 5750 Din. Kakor prejšnja leta bo pobirala občina tudi letos posebej trošarine na razne alkoholne pijače, na govedo, drobnico in prašiče. Na novo so se določile razne takse. Med drugim bodo morali plačevati odslej lastniki luksuznih psov za svoje živali po 100 Din letno. Novo proračunsko leto stopa v veljavo od aprila do aprila in se tedaj ne krije več s kolekarskim letom. Letos je prvič tako. Prve tri mesece letošnjega leta pa se je gospodarilo po lanskem proračunu.

Razprava o umoru v Malem Slatniku

Rormanova hiša, v kateri je bil umor izvršen, je bila svojčas daleč na okrog znana gostilna. Za levim zadnjim oglom hiše so našli prislono lesto, katere se je, kakor se je izprva sodilo, posluževal morilec

Danes dopoldne se začne pred velikim senatom novomeškega okrožnega sodišča razprava o zagonem zločinu, ki je bil izvršen lani v noči od 8. na 9. novembra v Rormanovi hiši v Malem Slatniku pri Novem mestu. Zrtev zločina je bila 64letna Ana Goršetova, ki je imela sicer svojo hišo v Zajbi vasi, a je živela na domu svoje sestre Urše in njenega moža Franca Rormanova. Po zasnovi in izvedbi spominja ta umor precej na strašen zločin v Mali-jevi hiši v St. Vidu pri Stični. Tudi pri umoru v Malem Slatniku igra važno vlogo lesta, prislonojena ob hišnem vogalu, ki naj bi bila služila v dokaz, da se je zločinec po lestvi spustil na hišno podstrešje in potem v notranjost, kjer je izvršil svoje strašno delo.

Kakor je čitateljem že v spominu, je sosed alarmiral sestra umorjenke Urša Rormanova. Na pomoč je klicala po 23. uri in se je kmalu v hiši zbralo več sosedov, ki so z grozo ogledovali razmesarjeno žrtev zločina, ležečo na tleh v kuhinji v veliki mlaki krvi. Urša Rormanova je sosedom pripovedovala, da so jo iz spanja zbudili sestrični klici in da je bil zločin že

izvršen, ko je prišla iz svoje sobe v kuhinjo. Na prošnjo Urše Rormanove in njene moža so sosedje šli po orožnike, ki pa od Urše Rormanove dolgo niso dobili nobenih pojasnil, ker se je medtem napila in tako trdno spala, da so jo zbudili šele drugi dan ob 11. dopoldne. Ugotovitve orožnikov, zdravnikov-izvedencev in daktilografa ljubljanske policije so spravile na dan toliko indicij, da so Uršo Rormanovo odvedli v zapor. Urša Rormanova, ki je 10 let mlajša od svoje umorjene sestre, bo to-

Pri apnenju v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množice »Franz Josefov« vode iztrebljenj črevesa brez hudega pritiska. Čenjenji učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Josefov« vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Vidiki na knjižnem trgu

Vse vodilne slovenske založbe so objavile knjižne programe za tekoče leto, odnosno za prvo četrtino prihodnjega leta, ko nekatere oklenejo poslovno leto. Tako je nekateri pregled knjižnih novosti, ki nam jih z veliko varietnostjo, — že ne nastopijo kakšne posebnosti, — prinese prihodnjih dvajset mesecev. Vmes izide še kakšna knjiga, ki ni v rednem programu, ali pa jo izda katerega manj aktivna založba, ki ne objavlja v naprej svojega programa.

Naj v informacijo čitateljev zabavimo, kaj vse nam obetajo naša založništva (»Ti-ekovna zadruga«, »Modra ptica«, »Jugoslov. knjigarnica«, »Evalita«, »Hrme in še nekateri z manjšimi števili rednih izdani).

Iz domače književnosti: Albrecht, Zgodnja pravda (novel); Bevk, Krivda in druge kmečke novice; Cankar, Zbrani epili, 18. zv.; Javornik, Srečanja z nepoznanimi (proza); Kernek, Izbor iz poezije; Klopčič, Pesmi; Kocbek, — Sašeli, Slovenski pregovori; Kobljar, Slovenska književnost I.; Kranjec, Miško, Pesniške pesmi (roman); Kranjer, Silvo Med Napoleonom in Leninom; Levstik, Fran. Satire; Lovrenčič, Pasiriz z belo nalico (pravljica); Malik, Slovenija (I.); Pršeren, — Kidrič, Zbrano delo; Stela, Umetnost zapadne Evrope; Serko, O neohanalizi; Škerh, Božo, Človek (prirodoslov. razprava); Vidmar, Josip, Otom Zupan-

čič (kritična študija). Mimo tega se obela izvirni roman, ki je zanj razpisala Prešernovo nagrado založba »Hrme«. Izide tudi nov (šesti) zvezek Slovenskega biografskega leksikona. Redno izhaja Trgovsko - gospodarski leksikon.

Prevodi iz tujih slovstev: Beecher, Stowe, Koča etrica Toma; Benjamin, Čudovito življenje Honorie de Balzac (življenjepisi); Pearl S. Buck, Dobra zemlja (roman); Claes, Beloglavček (novel); Gide, Vatikanska leče (roman); Gorkij, Troji ljudje; Gorkij, Mat; Gunnarson, Ljudje na Burgu (roman); Goethe, Izbor; Horaci, Pesmi; Hugo, Izbor proze; Istrati, Narančula; Klavud, Borgia (roman); Langer, Pes druge žete; Lichtenberger, Hlačkova sestra; Louis Pierre, Ženska in močitelj; Munthe, San Michele; Neruda, Izbor iz poezije; Negri Ada, Novele; Olbracht, Haiduk Nikola Suhaj (roman); Stenckiewicz, Krizarij I. (roman); Sinclair, Dolarij II. (roman); Struvela, Lanena niva; Strejvela, Hlače Jan; Sndermann, Matija bro (roman); Timmermann, Pieter Bruegel (življenjepisi); Undset, Kristina, Lavransova hči III. del (roman); Vavov, Pod jarmom (roman); Voss, Dva človeka (roman).

Pri tem pregledu niso upoštevane naše knjižne družbe, ker se niso vse objavile programa. Slovenska Matice izda že v te-

ku aprila svoje nove knjige, in sicer dve knjigi Tolstega, »Vojna in mir« v prevodu VI. Levstika in Marka Avrelija dnvnik v prevodu A. Sovreta. Knjižne družbe, ki so že napovedale programe, obetajo med drugim novo izvirno povest Vladimirja Levstika in povest V. Bitenca (»Vodnikova družba«), Ivana Zorca Stiškega evobodniaka in Magajnova Graničarij (»Družba sv. Mohor«) ter nekatera nadaljevanja.

Kakor prejšnja leta, bo tudi v letošnji knjižni bilanci najboljše prevodna književnost. Izvirna produkcija pa je takisto, zlasti s količinske strani, dokaj živahna: uvažati moramo tudi razpravo visoko število meščnikov in drugih časopisov, kjer je v pretežni meri zastopana izvirna tvorba.

V splošnem ne kažejo ti programi posebnega strahu pred razkričano krizo. Za naše razmere je zgoraj omenjena (in nemožno orisana) knjižna sestra mnogo obetajoča, polja, ki kaže, da bo tudi žetev obilna. Ljubzen do domače knjižne vztrajno kljubuje še in njegovim težavam!

Vladimir Skrbineh v »Koncu poti«

Kakor pred par sezonami, je Sherifflov »Koncu poti« v mojemrekom Zupančičevem prevodu in v doganeno skrbni upravitvi z Debečevim režijo tudi letos med našimi umetniško najbolj dragocnimi igranji našega dramskega snoreda. V sredo je drama povabila G. Vladimira Skrbinehka, člana mariborskega Narodnega gledališča, da go-

stuje kot stotnik Stenhepe — in tako smo bili deležni resnično lepega večera in prave pomembnega dogodka. Do nobenega drugega kulturnega središča menda ni iz Ljubljane tako daleč kakor do Maribora. Čeprav si ne moremo misliti ničesar bolj naravnega, kakor da bi si ljubljanski in mariborski teater stalno, smotno organizirano prihajala drug drugemu v goste, vendar že dolgo dobe ne pomnimo, da bi mogli na nekaj naših drame pozdraviti gosta iz Maribora in narobe. Ta Skrbineh obisk Ljubljani naj bi bil kakor lastavica, ki napoveduje pomlad: pomlad razumno vzajemnega dela med obema teatroma, od katerega bi morala naša gledališka kultura imeti samo korist.

Skrbinehovi Stanhope se v mnogem razlikuje od Stanhopea, kakor ga poznamo po Debčevici kreaciji. Skrbineh je v njem predvsem človek in šele potem poveljnik stotnije. Namesto da bi se zaklepal v togo, skopo zadržanost strogega vojaka, se njegov Stanhope odkriva in izpoveduje s prostodušnostjo študenta, ki ga je med strahotami fronte zagnil obup in strah. Ob tem pojmovanju svoje vloze je Skrbineh našel zadošči prilike, da je ostro izoblikoval posamezne dramske momente in zlasti v skupni igri z Raleichom Janom, ki se je povzpel na čelo človeško najlepše kreacije v ljubljanski upravitvi, je dal zadošči tragični stotnika Stanhopea polnega izraza. Nekateri rahlo disonance med njim in našim ansamblom podelo pač na račun razlike v naši mariborski režiji. V celoti je

bila njegova kreacija globoko, intimno dojeta, tako da razdva v njem dragocena igralskega tvorca. Obširnost je gosta nagradila z dolgoletnim, iskreno viharim aplavzom. Upamo, da bomo skoro spet lahko pozdravili G. V. Skrbinehka na našem odru.

Z enako radostjo pa smo se srečali tudi z našimi starimi znanci, z Osborneom (Kralj), Trotterjem (Lipah), Hibbertom (Zelesnik), polovnikom (M. Skrbineh), Masonom (Ptič), z naradnikom (Potokar) in nemškimi jetnikom (Sancin).

Fri.

Mariborska retrospektivna razstava Mihe Maleša

Za letošnjo veliko noč je obiskal Maribor ljubljanski grafik Miha Maleš in razstavil svoja dela v veliki dvorani Kazine. Neprikladnost razstavnega prostora mu je onemogočila organizirati razstavo po zamiljanem programu: prvič je moral precej del izločiti, drugič pa materiala ni mogel razvnesti kronološko, po nastanku. To drugo otežuje pregled retrospektivne razstave, a kdor se potrdi, si vendar lahko ustvari kolikorotliko jasno podobo razvoja Maleševe umetnosti od časov akademičnega teza najnovejšega javnega nastopa. Če hočemo zato govoriti o tej Maleševi razstavi, moramo govoriti o celotni njegovi umetnosti. Dokončno sodbo bodo o njej napisali drugi, kompetentnejši, meni se vrivajo perro samo nekatere splošne misli.

Predvsem moramo ugotoviti, da je Maleš verna podoba časa, ki ga je ustvaril in obli-

Jutri najnovejši vefilm!

Elizabet Bergner Carica Katarina

„Elitni kino Matica“

Domače vesti

• **Vojaške vesti.** Na predlog ministra vojske in mornarice so imenovani za rezervne podporočnike naslednji naredniki-dijaki: Mirko Krčmar, Marijan Kovačič, Vladimir Benčič, Ivan Kos, Alojz Tavčar, in Ivan Haberl, vsi v pehoti; Milan Marušić v intendanci; Ivan Cirman, Hinko Radej, Alojzij Pucek, Ivan Rovšek, Jožef Bizjak in Janez Duhovnik, vsi v vojni tehnični stroki. Na službovanje pa sta pridružena artiljerijski podporočnik Franjo Košnik referentu artiljerije 4. armijske oblasti, inženjerski kapetan Ivo Božić na kot vršilec dolžnosti komandirja 3. četi 2. prometnega bataljona železniškega polka.

• **Premestitev.** Z odlokom kmetijskega ministra so premeščeni: Za veterinarskega pripravnika na sreskem načelniku v Bosilgradu je premeščen Josip Bergant, veterinarski pripravnik kr. banske uprave v Skoplju.

• **Predavanje ZKD.** Sokol Moste priredi drevi ob 20. predavanje. Predaval bo g. dr. Pretnar o planinah v Južni Srbiji. — Sokol Ponovič-Sava priredi 8. t. m. ob 8.30 predavanje. Predaval bo diplomirani agronom g. Jamnik o bodočnosti našega kmetijstva. — Pisarna ZKD ne bo poslovala zaradi čiščenja prostorov danes in jutri.

• **Jugoslovenskim umetnikom.** Savez vojnih dobrovoljcev v Beogradu je zaradi premajhne izbire vpisanih predlogov za dobrovoljsko spominsko svetilno in diplomsko ponovno razpisal razpis do 1. maja 1934. in sicer le z dvema nagradama: za spominsko svetilno 5000 Din, za diplomsko 3000 Din. Prvi razpis je s tem razveljavljen. Od vpisanih predlogov za svetilno sta bila za drugi natečaj sprejeta pod šifro Mar in Za domovino, za diplomu pa predlog pod šifro Invalid. Vsi ostali predlogi so bili zavrnjeni in so predlagateljem na razpolago v savezni pisarni v Beogradu, Molerova 24. Točen razpis je našim umetnikom na razpolago v Kolodvorski ulici št. 6. pri trdnici Pakošped v Ljubljani.

• **Razstava pihov iz vseh slovenskih dežel.** Kolo srbskih sester v Beogradu je priredilo v svoji dvorani spet zanimivo razstavo, ki je dokaz velike pozornosti, posvečene vsem slovenskim narodom. Tokrat je Kolo srbskih sester razstavilo pestro zbirko velikonočnih pihov ali pisank iz vseh slovenskih dežel. Posebne skupine pa tvorijo pihir iz Rusije, Poljske, Češkoslovaške, iz Bolgarije in vseh jugoslovenskih pokrajin. Razstava vzbuja veliko zanimanje in so prireditelje prodaje že lepo število pisank. Iz naše države tvorijo posebno pestre skupine originalno barvani in risani pihir iz Slovenije, Baranje, Južne Srbije in Hrvatske. Po motivih so najoriginalnejše pisane iz okolice Prizrena.

• **Ureditev nove velike beograjske občine.** V nedeljo dopoldne je bila izvršena splošna Zbornica in 13 okoliških občin v Beogradu. V beograjski občinski urad so bili povabljeni predstavniki vseh občin, ki se priključujejo beograjski občini in izmed njih so bili določeni začasni upravitelji priključenih občin. Ti začasni upravitelji bodo skrbeli za to, da se bodo nemoteno vršili v priključenih občinah tekoči posli. Pozneje bodo urejene tudi potrebne občinske podružnice, da občanom ne bo treba hoditi v centralni občinski urad v Beograd.

• **Smrt ugledne murgopoljske posestnice.** Iz Ljutomer nam poročajo, da je na Moti umrla daleč nakrog poznana ugledna posestnica gospa Marija Rajhova, mati polkovnika Mirka Rajha in tašča narodnega poslanca Lovra Petrovarja. Dosegla je čisto starost 87 let. Blago mamico bodo jutri ob 8. spremenili v večnem počitku. Naj bo pokojnici ohranjen najlepši spomin. Zalujočim družinam izrekamo iskreno sožalje!

Dentosan

je naša zobna pasta in zobni prašek

Čisti dobiček se uporablja za zobno nego naših otrok. Velika tuba 12 Din, zavitek praška 3 Din. Zaloge.

Drož. Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

koval v slikarja - grafika. Morda je malo kateri drugi med nami tako zelo občutil to kove povojnih živov, ki so privrli iz etraj predvojnih poizkusov mojstrov Pigeasa, Maserela, Georga Grosse in drugih. Te tri sere navedel izrečno, ker se mi zdi, da so najbolj vplivali na Malesa, bodisi neposredno ali neposredno, zlasti pa na Maserela kot lesozelec in George Grosse kot risar. Malesa so zajeli ti tokovi, ki so bili v bližini prav za časa njegovih let na akademiji v bratski Prazi, kjer so imeli v čeških in nemških likovnih umetnikih ter tudi v Maleševih učiteljih več vdanih pristašev. V veliko Malesu pohvalo pa moram ugotoviti, da ni postal niti plagiator niti epigon, kakor mnogi drugi, ki so videli le zunanje linije novih smeri, ne pa tudi notranjih bojevanj in poglobitve. Skratka: Miha Males je doživel ekspressionizem grafike bolj notranje in po svoje, rekel bi po slovensko. Prejel ga je s svojo osebnostjo in narodno noto, v lirizmom. To notranje svojstvo ga je obvarovalo pred zabudlostjo vsaj predobitni, in ga odvrglo tudi od socialne tendenčnosti umornikov, posebno Georga Grossea.

Tako se je Males specializiral v grafiki, kar ga je privedlo zaradi omejenega do oznanjevalca novih oblik v risarskem izražanju, splojenih tesno z njegovo življenjsko etno. Že po tem bistvu se je odvrnil od krajin, ki ga ni toliko zanimala kakor večina slovenskih slikarjev zadnjih desetletij. Njegov impresionizem, ki se zametala v Malesu v vse drugo in se ogrela kvečjemu za za tihotilje Males je med našimi sodobniki najmanj krajinar in najbolj oblikovalec člo-

• **Za univerzitetno knjižnico** je daroval Društvo tiskarjev v Ljubljani 1000 dinarjev namesto vena na grob blagopojnega tiskarja in bivšega dolgoletnega zaslužnega predsednika g. Otmara Bambergarja.

• **Dopisnice v korist velike lože abstinentov.** Spilski listi navajajo, da se pri razdelitvah podpor pri Borzi dela v Splitu odobija delavcem po 1 Din in se jim daje zato neka dopisnica, ki jo je izdala „Jugoslovenska loža treznosti Gutemplerjskog reda, Beograd.“ Ker je tak način pobiranja prispevkov nedopusten, apelirajo listi na merodajna oblastva, da preprečijo odtegotvne denarja revnim delavcem v korist privatnega društva.

• **Poroka.** Na velikonočni ponedeljek sta se poročila gđ. Dana Černigovec iz Trsta in g. prof. Ivan Rudolf iz St. Vida pri Vipavi. Bilo srečno!

• **Promet sušakaške pristanišča.** Po statističnih podatkih je iznašel ves promet sušakaške pristanišča lani 501.886 ton blaga, dočim je po italijanski statistiki iznašal lani ves promet pristanišča na Reki 570.851 ton. Razlika v korist reškega pristanišča bi znašala tako samo okrog 69.000 ton blaga, v to razliko pa nihče prav ne verjame, ker je splošno znano, kako se na Reki sestavljajo prometne statistike. Če pa primerjamo statistične podatke od obeh strani iz prejšnjih let, vidimo ogromen napredek prometa v sušakaškem pristanišču. Leta 1925. je promet reškega pristanišča dvakrat presegal promet na Sušaku in se od tedaj ta razlika zmanjšuje v toliki meri, da bo tudi po statistiki od obeh strani blagovni promet na Sušaku kmalu izdatno večji od prometa v reškem pristanišču. Promet je stalno naraščal še pred uveljavitvijo carinskih in javnih skladišč, naraščal pa bo sedaj gotovo še s podvojenjo močjo.

• **Nove arheološke najdbe v okolici Bihaca.** Bihaska pokrajina je že od nekdaj znana zaradi svojega bogastva, zgodovinskih ostankov iz najstarejših dob. Vsako leto se odkrivajo razni spomeniki stare rimske kulture. Te dni je kmet Kovačević na svojem posestvu v Crkvini blizu Bihaca našel dobro ohranjen srebrni denar iz dobe 211 do 217 let po Kristusu. Kovanci so dobro ohranjeni. Poleg rimskega denarja je je našel tudi 5 zlatnikov kralja Ladislava II., ki jih je prodal banjaškemu muzeju. Našli so tudi nekaj kamenja s tipičnimi ornamentami, kakršne so imele cerkve v dobi hrvaških vladarjev.

• **Nenavaden pojav v strugi Vrbasa.** Že nekaj dni opazujemo v strugi Vrbasa in na rečnem obrežju med Banjalko in Jajcem tako zvano tektonsko premikanje mestil. Cesta je zaradi tega na nekaterih mestih pokodovana in se zemlja vdira proti rečini strugi. Tudi stene na obali kažejo vedno večje razpoke in se je že mnogo kamenja zrušilo v Vrbasa. Blizu Jajca se ruši tudi hrib Baščeluci in se zemlja pomika proti reki. Banská uprava je odredila strokovnaško komisijo, ki bo ugotovila, na kak način bi se zavarovali javni objekti, v prvi vrsti pa seveda važna cesta.

• **63 let je služil pri vojaki.** V Beogradu je umrl narednik-vodnik Velimir Višnjik, ki je aktivno služboval 63 let in je bil menda najstarejši naš vojščak. Pokojnika so poznale vse generacije častnikov in podčastnikov, ker je bil eden izmed prvih gojencev podčastniške šole še v dobi formiranja srbske vojske, ko so bili pod zastavo komaj štirje bataljoni vojakov. Rodil se je v Loznici leta 1871, narednik pa je postal leta 1878. Na bojišče se je prvič udeleževal v borbah s Turki leta 1878. Bil je odlikovan zaradi svoje hrabrosti. Odlikoval se je tudi v balkanski in svetovni vojni. Zadnja leta je bil pridelen v službo na dvoru Nj. Vel. kralja. Veterana Višnjika so pokopali v vojaškimi častmi in se je pogreba udeležil tudi orodnančnik oficir Nj. Vel. kralja.

• **Vrnitev naših izseljencev iz Albanije.** V Albaniji živi precej naših rojakov, ki imajo v zadnjem času tako težko stališče, da se v večjih skupinah vračajo v domovino. Že pred tedni je prišlo v Podgorico nekaj rojakov s svojimi rodbinami, sedaj pa se je nenadoma vrnilo 20 rodbin, ki so prebivale v vasi Vrake blizu Skadra. Vsega skupaj se je vrnilo iz Albanije že 130 rodbin, ki štejejo preko 700 članov. Begunci pripovedujejo, da so se življenjske raz-

mere v Albaniji silno poslabšale in oblaststva na razne načine nasprotujejo priseljencem. V Skadru je obstajala že preko 100 let srbska osnovna šola, katero pa so nedavno zaprli, ker je izšel zakon o odpravi vseh zasebnih šol na albanskem področju. Sresko načelnstvo v Podgorici ima hude skrbi, kako naseliti in zaposliti toliko množico ljudi, ki so večinoma revni poljedelci.

• **Zlobni uničevalci sadnega drevja.** Posestniku Jožetu Lesniku v Vumpahu so neznan zlikovec ponoči polomili in poškodovali na sadovnjaku skoro vsa mlada drevesca. Menda isti zlikovec so poškodovali sadno drevje še pri treh drugih posestnikih. Vsi imajo istotako občutno škodo. Ni jim pa bilo tega dovolj, nego so razbili tudi vse šipe na oknih. Orožniki so prišli zlikovcem na sled in jih ovdarili sodišču.

• **Ponarejen 50 dinarski kovanc.** Nedavno je trgovka Hertiš Kristina v Sloveniji vasi prejela od nekega neznanega moškega več 50 dinarskih kovancev, od katerih se je eden izkazal za ponarejenega. Falzifikat so orožniki zaplenili.

• **Aretacija nevarnega pustolovca.** Beograjski policiji je padel v roke svetovni pustolovec Konstantin Diamantis, ki je že pred tedni prišel v Beograd iz svoje domovine Grčije ter se raznim trgovcem predstavljal kot zastopnik velikih inozemskih tekstilnih tovarn. Ko je nekega trgovca osleparil za večji znesek, je bil ovađen policiji, ki je pa šele pri pregledu njegove priljage ugotovila, da ima v rokah nevarnega seaparja, ki se je udeležoval že po vsej Evropi. Diamantis je imel v svojem kovčegu skrbno spravljene izrezke iz pariških listov, ki so poročali o njegovi veliki slepariji, zaradi katere je bil tudi obsojen. Premeten slepar je pariške trgovce ogrožljal za preko 2 milijona frankov. Sedaj ko je na varnem, bodo gotovo prišle na dan razne sleparije, ki jih je izvršil v zadnjem času.

• **Najmožnejše podplate dobimo iz Palma usnja** iz gumijs, ki je najprikladnejši in najcenejši material za podplate in pete.

• **Obidele obleke barva v različnih barvah** in plisiru tovarna Jos. Reich.

Za mater in otroka je zdrava kava Hag!

Ona je oproščena od mnogokratno škodljivega kofeina. Tudi otrokom in bolnikom dovoljuje zdravnik kavo Hag.

Iz Ljubljane

• **Novo uvedeni promenačni koncerti v Ljubljani.** Na pobudo tujakoprometnega sveta mesta Ljubljane se bodo v letošnjem letu vršili promenačni koncerti na raznih krajih mesta. K sodelovanju so povabljeni vsi ljubljanski pevski zbori in godbe. Prvi tak promenačni koncert bo na belo nedeljo na Trgu sv. Jakoba dopoldne ob 11. Na stopata mešani pevski zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom p. vodovodje g. Zorka Prelovca in godba narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Herberta Svetla. Sporedni promenačni koncerti: koračnica; Gounod: Romeo in Julija (v. t. r.); Prelovc: Pozdrav; Adamci: Zabavale gore; Gerbič: Pomladni kilo; Čajkovski: Romanca; Dvořak: Slovenski ples št. 1; Parma: intermezzo Ksenije; Puš: Valček dolenskih napitke; Volarič: Slovčan na dan; Smetana: Dalibor; rukovet; koračnica. Promenačni koncerti se bodo vršili manjše se v vseh krajih mesta in bodo nedvomno privlačili mnogo občinstva. Sklep tujakoprometnega sveta bo gotovo z veseljem pozdravila vsa Ljubljana, zlasti pa njeni vnanji okraj.

• **Pred veliko razstavo protituberkulozne propagande.** O priliki kongresa naših protituberkuloznih lig, ki se bo vršil v maju v Ljubljani, bodo priredili na vsejsejmskem prostoru tudi veliko poučno razstavo o jetiki in o borbi proti nji. Higienški zavod, ki je bil svoj čas v posesti najlepše zbirke gradiva za zdravstveno propagando, pa mu je kakor znano pred par leti na vselejmu pogorela, pripravila za to razstavo novo originalno zbirko materiala za protituberkulozno propagando. Ta moderno zasnovana zbirka, ki bo lahko ogledni kamen v gradbi novega higienškega muzeja, bo med občinstvom vzbudila gotovo veliko zanimanje.

• **Rezervni oficirji.** Prihodnji teden, v torkel in petek ob 18. do 19. ure naj se prijavijo oni rezervni oficirji, člani ljubljanskega pododpora, ki žele naročiti zemljevi-

• **Pri zapeli, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolkovih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobotosti povzroči naravna »Franz Josefov« grenčica** izdatno izpraznjenje črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe.

Dobra prebava pol zdravja!

Lahko, normalno izpraznjenje pri zažetenju, lenivosti črevesja vam omogočijo Artin - dražeje.

ARTIN

Vsebinska škatlica po 8.— Din zastoduje za 4 do 6-krat. Dobiva se v vseh lekarnah.

Odobreno od min. soc. politike in narodnega zdravlja, št. Br. 23.115, od 12. decembra 1933.

de v merilu 1:50.000 in 1:100.000. Denar prinesite s seboj, ker je treba plačati vnaprej. Ako imate kakšno posebno željo, jo lahko izročite inkasantu, ki sedaj pobira članarino. Kdor se hoče na novo vpisati, naj se javi v zgoraj navedenih urah, da dobi polo osebnih podatkov. Odbor.

• **Sekanje drevja na Gradu.** Razni posestniki na grajskem pobočju so pričeli izsekavati drevje, ne da bi si izposlovali po godnem zakonu predpisana dovoljenja. Grad in grajsko pobočje, tivolski park, Golovec in Rožnik spadajo v smislu gradbenega zakona in v smislu sklepa občinskega sveta ljubljanskega pod zaščitenim ozemlje. Po teh določilih se morajo v zaščitenem ozemlju vzdrževati vse kulture vsaj v onem stanju, kakor so bile ob času, ko se je od gradbenega oblastva tisti kraj razglasil za zaščiteni ozemlje. Vzdrževati se morajo potrebne površine za kmetijstvo. Hišni posestniki na grajskem pobočju kakor tudi posestniki gozdov in drugih nasadov v zaščitenem ozemlju (Grad, Tivoli, Rožnik, Golovec) se nujno opozarjajo na tozadevne predpise in se sware pred nepremišljenimi koraki.

• **Poroka.** V kapeli škofiškega dvorca sta se včeraj dopoldne poročila g. inž. Julij Špan in gđ. Zdenka Košakova hčerka uglednega posestnika in restavratorka v Ljubljani. Poročni obred je opravil knezoškof dr. Gregorij Rožman sam. Mladoporočencema iskreno čestitamo!

• **Sprememba voznega reda lokalnega vlaka na progi Zalog-Ljubljana gl. kol.** Zaradi spremembe uradnih ur pri državnih uradih v Ljubljani odhaja lokalni vlak Zalog-Ljubljana pričenši z 9. t. m. iz Zaloga ob 14.30 min. iz Der. Marije v Polju ob 14.36 min. ter despe v Ljubljano gl. kol. ob 14.45 minut.

• **Blagajna Poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani** posluje ob 6. t. m. dalje za stranke dopoldne od 8. do 11.30, popoldne od 15. do 17.30. Ob sobotah pa nedeljeno od 7.30 do 13.

• **V soboto velika premiera!** — gre glas po Ljubljani. Napoved, da nam Elitni kino Matica prinese znameniti vefilm »CARICA KATARINA«, je vzbudil zelo pomnost. Elizabet Bergnerjevo zelo ceni ljubljansko občinstvo. In to po pravici. Zakaj njena umetnost je samosvoja, profinjena, kakor jo moremo s platna le reko uživati. A vloga carice Katarine je nad vse doseganja. In k temu še razkošje dvora!

• **Tajnost metode sode** je naslov novega filma ZKD, ki ga je včeraj z velikim uspehom predvajal kino Ljubljanski dvor. Izredno napeti in zanimivi kriminalni film drži gledalce brez diha od začetka pa do konca, ko se vendar razjasni skrivnost. Film je zastopan po odličnih filmskih kaptetah kakor so H. A. Schlettow, Theodor Loos, Elsa Elster, Oscar Sima, Paul Henckels, Betty Bird, Bernhard Götzke, Elza Wunsch in drugi. Za dopolnilo predvaja ZKD slajfen kratki film »Zamorski poturci« na kar posebno opozarjamo. Predstave se vrše danes in jutri ob pol 15. v prostorih Elitnega kina Matica ob najnižjih cenah 2.50, 4.50 in 6.50 Din.

• **Koncert »Tabor«** bo jutri ob 20. v dvorani Uniona. Nastopili bodo priznani umetniki. Ne zamudite prilike. Vstopnice se rezervirajo v Selenburgovi ul. 7-II, telefon 2001.

• **Družabni večer mornarske sekcije JS 7. t. m.** zaradi nepredvidenih zaprek odpade. Vršil se bo prihodnjo soboto 14. t. m. ob 20. v restavraciji »Sestica«, na kar opozarjajo mornarji že danes vse prijatelje pokreta JS.

• **Pozor! Dame, gospodine** in deklice, ki bodo sodelovale pri zbirki »dan bonbončkov«, prosimo, da se zglasijo v soboto popoldne med 2. in 3. uro v Beethovnovi ulici 2, pisarna CMD. — Obenem vabimo k sodelovanju našo mladino, da tudi ona pokaže, da se zaveda svojih narodnih dolžnosti.

• **Bog te obvaruj karambola z mesarjem.** Včeraj dopoldne se je na vzhodu v Wolfvo ulico z Marjinega trga pripetila majhna prometna nezgoda. Dva kolesarja sta na voglu narahlo trčila skupaj, ne da bi se bilo komu treba pobirati po cesti ali popravljati balanco. Toda eden od obeh je bil mesarski pomočnik — lahko ga je bilo spoznati po belem predpasniku in ta se je tako razljudil nad svojimi nesrečnimi besedilo pa izpolnjujejo Merilne ilustracije. Vee to priporočila »Življenje in svet« samo po sebi!

Pierre Benoit: Königsmark. Poslovenil Boris Rihteršič. Založil konzorcij »Nove Dob« v Celju. Konzorcij »Nove Dob« je pravkar izdal ta pomembni roman člana Francoske akademije Pierra Benoit. enega najbolj čitanih pisateljev sodobnosti. Knjiga se odlikuje po čudovito lepi kompoziciji in izdaja reš moister pripovednika. kakršnih premoremo v sodanosti le malo. Po svoji vsebini je zgodovinska sinteza. Slika nam znano zgodovinsko dramo srednjeveškega pustolovca grofa Königsmarka in vzporedno z njo podobno dramo, ki se je odigrala tik pred začetkom evlovene vojne in v njenih prvih dneh na dvorci ene izmed nemških držav. Vmeje pa se prepleta tragična, čudno lepa liubezen knežje Aurore, zaoneten Rusinje. »Königsmark« je eden tistih romanov, ki ne bi smeli manjkati v nobni knjižnici. Prevod je prav lep. Knjigo priporočamo vsem ljubiteljem zanimivega štiva!

Literarna nagrada mesta Krakova. Šle podelitev je vedno dogodka za poljske kulturne kroge, je bila priznana mlademu pisatelju Michaelu Rucinskiu za njegov roman »Nevitha nad tlakom«. Novi krakovski laureat je star 30 let in je izdal že več romanov. Doseihmal ga je kritika nekoliko omalovaževala, zato je tem bolj presenečajočale literarne porote, ki mu je podelila nagrado. Roman »Nevitha nad tlakom« doglaga v airomašnih plasteh Krakova in

VSAKA PAMETNA IN ODLIČNA DAMA

uporablja za vsakodnevno intimno in zanesljivo nego čistosti in solniku kopalskega Ischi pridobivano blagodišečo sol za izpiranje Isla - izplakovalno sol. (Isla Spill-salz). Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d., Zagreb 3.

kom, da so se ljudje v strahu, kaj bo, pričeli zbirati na pločnikih. Če tako pogostokrat svarimo kolesarje pred čezmernim dirkanjem, jih moramo prositi tudi naj nikar za vsako figo ne izgubljajo živcev in naj ne posuove. Kdor ne more prenesti niti najbolj nedolžnega karambola, naj pač rajši hodi pes.

• **Podlegla je zastrupljenju.** Iz Beethovne ulice 15. so v sredo pripeljali v bolnico 61 letno babico Marijo Grilovo, ki je bila že nezavestna. Po pripovedovanju domačih je bila žena užila premočno dozo veronala, ker je bolela na živcih. V bolnici so jo skušali spraviti k zavesti, vendar se jim to ni posrečilo. Strup je že preduhod učinkoval in je Grilova ležala do jutra v nezavesti, slednjič pa je zastrupljenju podlegla.

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 27.30. Danes ob 4., 7. in 9. nov. senzacionalni program: 1. Slavni cowboy Georg O'Brien v vefilmu

„V IMENU ZAKONA“

2. Dvodejanska šaloigra veselja »Boj za ženo!« — 3. Foxov zvočni tednik!

• **Aretiran vlomilec.** Policija je prišla 29 letnega Jakoba Čimžarja, ki je po opisu prav tak, kakor ga zasledujejo orožniki na Gorenjskem, ker je streljal na nekega svojega tovariša. Pri preiskavi na policijski upravi so našli pri njem več vitrihov. Včeraj pa se je zglasil na policijski orožnik iz Trboja, ki je spoznal v Čimžarju zasledovanca, pobelega pred orožniško patrolo. Ob tisti priliki je Čimžar odvrnil na begu nahrbtnik, v katerem so našli orožniki celo zbirko vlomilskih orodij. Čimžar se je udeleževal največ v okolici Kranja.

• **Tramvaj in lovski psi.** Uprava policije je bila pred kratkim odredila, da lovci, ki se poslužujejo tramvajev, ni dovoljeno jemati psov na voz. Ta prepoved je sedaj toliko ublažena, da je potnikom dovoljeno jemati pse s seboj, morajo pa stati s psom na sprednjem stojšču ter vstopati in izstopati pri sprednjih vratih, to je pri vozniku. Seveda odgovarja potnik za vsako škodo, ki bi jo pes napravil. S tem je zadeva vsestransko ugodno urejena.

Na vsestransko zahtevo še danes

zabavni vefilm s

FRANČIŠKO GAAL

CSIBI

Napeta in vesela dejanja, tepe po-

pevke, razkošna oprema

ELITNI KINO MATICA

Predstave ob 4., 7½ in 9¼ uri zvečer

Predprodaja od 11.—1½13.

Dodatek: Smučarske tekme v Planici

Iz Celja

• **Olepšavanje mesta.** Olepševalno in tujakoprometno društvo sedaj pristoje popravila po lanskih poplavalh upuščenim mestni park. Mestni delavci delajo na obeh straneh brvi čez Savinjo na levem bregu nov betonski podstavek, na katerega bodo pritrtili železno ograjo. Tudi upuščenost promenačno pot od brvi pri izlivu Sušnice v Savinjo do Savinjskega dvora urejajo. Na Vrazovem trgu bodo nasadili ob cesti med mestno elektrarno in pravoslavno cerkvijo okrogle akacije ter uredili nasade na trgu.

• **Slovenski vokalni kvintet** bo pel na koncertu jutri ob 20.30 v mali dvorani Celjskega doma narodne in umetne pesmi ter solosome skladateljev J. Pavčiča, R. Savina, E. Adamčiča, V. Mirka, P. Jerabe, Z. Prelovca, L. Zepića, O. Deva, A. Försterja in St. Mokranjca. Kvintet tvorijo g. štibernik, Jug. brata Petrovič in Šule, kot solista pa bosta nastopila g. Tone Petrovič in Milan Jug. Za koncert vlada veliko zanimanje. Vstopnice so v knjižarni K. Gorjancu vdove.

• **Tehnični odbor celjske sokolske župe** bo imel jutri ob 16.30 sejo v župni sobi v Narodnem domu. Dnevni red je važen. Prosim zanesljive udeležbe! — Načelnik.

• **Gozdni požar** na Miklavževem hribu. V sredo okrog 17. se je iz nepojasnjene vzroka vnel gozd nad hišo g. Oswatitsche na vzhodni strani Miklavžskega hriba. Večji kompleks gozda, ki je delno last trgovca g. Oswatitsche, delno pa tovarnarja g. Westna, je bil kmalu v plamenih. Na kraj požara so kmalu prispeli celjski, potem pa še gabrski gasilci. V kratkem času se je gasilec posrečilo ogenj lokalizirati in ugasiti ter s tem preprečiti večjo katastrofo. Vojakom, ki so bili poslani na pomoč, ni bilo treba več stopiti v akcijo.

sega časovno v dobo svetovne vojne. Maksim Gorkij je nedavno v moskovski »Pravdi« ošteval sodobne ruske pisatelje, češ, da pišejo površno in ne izbirajo besed. Svetoval jim je, naj pridno štajajo frase ruske pisatelje, ki so bili glade forme pravi mojstri. Oponim, ki najbrž ni potreben samo v sovjetski Rusiji, marveč povsod, kjer avtorji tako zvane socialne literature maškovsko zanemarjajo formo in žalijo dober okus!

Spomin na H. Heineja. V Parizu so porušili hišo, ki je v nji umrl pesnik H. Heine. Z njo je izginila tudi spominska plošča, ki so jo postavili prijatelji njegove poezije.

Tri sto let slovarja Francoske Akademije. Na seji Francoske Akademije dne 20. marca 1634 — nedavno je torej minilo 300 let — je bilo rečeno, da mora Akademija skrbeti za čistost francoskega jezika in izdati slovar in slovnico »fort exacte«. Akademija je opravljala to delo, kakor je mogla in znala: šestdeset let je pripravljala »novo izdajo«, ki je unopustila štiri založnike. Za tretjo in četrto izdajo so učeni akademiki potrebovali 22 let, dve leti manj nego za drugo; peta izdaja je zahtevala 38 let dela. Šesta 42 let, sedanjio izdaja pa pripravljajo že 52 let. »Les Nouvelles Littéraires« pristavljajo temu vest, da bi »nesmrtni« hoteli proslaviti tristoletnico z dovršitvijo sedanje izdaje. V tem pa jih bo najbrž čas prehitel: če bodo namreč tako zasedali kakor doslej, imajo vsaj še leto dni dela!

se pravi, da ne vidim v njegovi umetnosti etni smeri in v grafiki večjih novih možnosti razrasta. Kar nam v tem lahko še da, bo le bolj dovršena podoba že danes. Sicer pa bi tudi menda tudi samo to dejstvo in se pripravila prav po tej mariborski razstavi na nova področja.

V javnosti razstava ni našla tistega zanimanja kakor bi za zaslužila, a tudi ne manjšega kakor drug. Obisk je bil nekako »normalen«, le število prodanih del je napolneno, a gromotni uspeh zmanjšuje ob tem tudi še okolnost, da so pri grafiki črne niže kakor pri drugih umetninah. Za seznanjenje mariborske javnosti s smerni naše sodobne slovenske likovne umetnosti je pa bila Malesova razstava prav gotovo v vsakem oziru pozitivum.

R. Rehar.

Podvodna oklopnica

Nepotopljiva in najhitrejša današnja podmornica za izpuščanje torpedov najtežjega tipa

Čez dva meseca se poda na svoje prvo potovanje okrog sveta nova francoska podmorniška križarka »Surcouf«, ki ni samo največja, temveč tudi najvarnejša vojni brod te vrste na svetu.

»Surcouf« je rezultat najnovejšega razvoja brodogradne tehnike. Njegova dolžina znaša 110 m, širina 13 m, pri prostornini 3000 t ima akcijski radij svojih 20.000 kilometrov, torej polovico zemeljskega obsega. Nad vodo vozi lahko z brzino 20 vozlov, pod vodo pa 11 vozlov in je potemtakem obenem najhitrejša današnja podmornica. Za vožnjo na površju je opremljena ta podmorska križarka z Dieslovimi motorji, v svoji notranjosti pa ima znane in neznane varnostne naprave, tako da bi je tudi granatni zadetek, če ne bi šlo baš za najtežji kaliber, ne potopil.

Razume se samo po sebi, da mora biti ladja te vrste opremljena, tudi kar se tiče orožja, do skrajnih možnosti. V resnici bi jo lahko imenovali podmorski vulkan, samo da ne bljuva ognja in žvepla, temveč torpede najtežjega tipa. V tem oziru bi se lahko skirile pred »Surcoufom« najbolj razpite podmornice, ki so jih Nemci uporabljali v svetovni vojni. Opremljen je namreč kar s 14 cevmi za izstreljevanje torpedov in med temi jih je osem vgrajenih v sprednji del, dve sta zadaj in štiri ob straneh. Starih podmornic se je držal nedostatek, da so se morale z znatno izgubo časa šele obračati s kljunom proti sovražni ladji, če so jo hotele potopiti. Pri »Surcoufu« to odpade. Če se mu posreči neopaženo pripluti v sredino sovražnega brodograja, je skoraj gotovo, da potopi z eno samo salvo najmanj pol tuceta enot.

Pri tem je z vsemi mogočimi varnostnimi napravami in s težkim oklopom čez krov sam kar najbolje zaščiten pred to nevarnostjo. Niti letalske bombe niti granate lažjega kalibra mu ne morejo do živega, potrebne bi bile že zelo težke granate. A to še ni vse. Na površini se proti letalskim napadom lahko brani z dvema specialnima topovoma manjšega kalibra, proti lažjim sovražnim vojnim ladjam pa z baterijo štirih topov kalibra 5,5 cm. Razen tega ima na krovu še majhno vodno letalo.

Po svojem potovanju okrog sveta bodo to strašno podvodno trdnjavo uvrstili po vsej priliki v francosko sredozemsko vojno mornarico, a zdaj se vršijo priprave za zgraditev še ene takšne orjaške podmornice. Dve podmornici te vrste bi silo francoske mornarice zelo ojačile, v Sredozemskem morju bi ji dale nedvomno premoč.

Velik požar v Varšavi

Dva prebivalca sta postala žrtev plamenov, pet pa je bilo hudo ranjenih

Slovanska bodočnost Evrope

Ljudstva na severu, zapadu in v sredini Evrope zapadajo biološki sklerozi

Nemška akademija v Berlinu je izdala zanimivo knjigo učenjaka prof. Burgdörferja z naslovom »Izumiranje belopolnih narodov«.

Pisec si v uvodu zastavlja vprašanje: Komu pripada evropska bodočnost? Za tolažbo navaja zglede, ki dajejo prvenstvo Nemcem. Nemška rasa, pravi Burgdörfer, je dala svetu največ osebnosti Hitlerja, Göringera, Goebbelsa in druge. Iz tega bi lahko sklepali, da bo njena bodočnost. Toda to pisanje je zgolj poklon sedanjemu režimu. Burgdörfer dokazuje na podlagi realnih števk in statističnih podatkov, da se biološko središče Evrope pomika čedalje bolj proti vzhodu.

Danes ima Evropa približno pol milijarde prebivalcev. Čez trideset let jih bo imela okoli 600 milijonov. Porastek pa ne bo enakomerno razdeljen med posamezne narode. Računi kažejo, da se bo najbolj okrepil evropski vzhod. Sličen proces se odigrava že dolgo. L. 1810. je štela skupina germanskih narodov 59 milijonov prebivalcev, slovanska skupina pa 65 milijonov.

ljonov duš. Romanov je bilo tedaj 63 milijonov. Z drugimi besedami, prebivalstvo Evrope, ki je štelo 187 milijonov ljudi, je bilo sorazmerno razdeljeno med tri glavne rase, ki oblikujejo Evropo.

V zadnjem času pa se je položaj spreminjal. Pred štirimi leti je skupina germanskih narodov štela 149 milijonov duš, skupina romanskih narodov 121 milijonov, skupina Slovanov pa 226 milijonov. Slovani tvorijo že danes polovico evropskega prebivalstva, Germani pa komaj tretjino. L. 1960. bo razlika še večja in nepopolnejša za zapadne in srednjeevropske narode. Germanov bo kakšnih 160 milijonov, Romanov 133 milijonov, število Slovanov pa bo poskočilo na 303 milijone ljudi.

Po sodbi prof. Burgdörferja zapadajo narodi, ki so naseljeni na severu, zapadu in v sredini Evrope, tako zvanj »biološki sklerozi« in se nahajajo v stanju izumiranja. Slovanski narodi pa preživljajo dobo biološkega razcvita in intenzivnega pomnoževanja.

Diplomatsko potovanje

Francoski zunanji minister Barthou, ki bo potoval ta mesec v Varšavo in Prago, potem pa v Beograd in Bukarešto, da okrepi vezi Francije s starimi prijatelji in zavezniki

Voronov v Bolgariji

Znani pomlajevalec prof. Voronov, ki potuje v Perzijo, se je med potovanjem ustavil v Atenah in kani obiskati tudi Sofijo, kjer bo imel več predavanj o metodi svojih pomlajevalnih operacij. Voronov potuje v Perzijo zaradi proučevanja skrivnosti dolgega življenja ondodnih prebivalcev. Znan je namreč, da doživi Perzijci zelo pogostoma starost 100 let in več. Bolgarija zanima učenjaka iz različnih razlogov, kajti zadnje ljudsko štetje na Bolgarskem je ugotovilo, da živi v deželi nad 170 oseb, ki so preokročile 100. leto. Poleg teh živi na Bolgarskem 10 do 15.000 ljudi, ki so preokročili 90. leto svoje dobe.

Manevri ameriške mornarice

Prihodnje dni se bodo začeli veliki manevri ameriške mornarice. Vaje bodo ene največjih, kar jih je bilo doslej. Višek manevrov bo »pomorska bitka« v Karaibskem morju, po kateri se bodo ladje poklonile prezidentu Rooseveltu v New Yorku. Pri manevrih bo sodelovalo tudi tristo težkih bombnih letal ter vodilni zrakoplov »Macon«, ki je največji na svetu.

Insull sem, Insull tja

Ameriški goljuf se skuša izvit iz turške pasti

Iz Carigrada poročajo, da si je ameriški goljuf Samuel Insull preskrbel dva advokata, ki imata nalogo izposlovati pri turških oblastih, da ga ne bi izročili Ameriki. Prvi advokat je Anglež, drugi Italijan. Obema je obljubil ameriški milijonar obilno nagrado, če se jima posreči zadržati ga na turškem ozemlju ali vsaj izposlovati, da lahko krene v Abesinijo, kjer meni, da se bo lahko svobodno kretal.

Odvetnika se trudita, da bi dokazala turškim oblastim protizakon. Postopanje. Angleški advokat se sklicuje na to, da je bil Insull rojen na Angleškem in si je šele pozneje pridobil ameriško državljanstvo. V trenutku, ko je zapustil ameriška tla, pravi odvetnik, je njegov klient izgubil ameriško državljanstvo in je postal brezdomovinec. Turške oblasti molčijo k temu in imajo Insulla pod strogim nadzorstvom. Milijonar se nahaja v inkvizicijski bolnišnici in deli svojo bolniško sobo še z nekimi drugimi moškimi jetniki angleške narodnosti.

V Carigrad je prispela tudi Grkinja ga. Kujumzogli, pri kateri je Insull stanoval v Atenah. Njena pot je šla preko Romunije, kar priča, da je bil Insull prepričan, da se mu bo posrečilo izkrcati se na romunskem ozemlju. Gospa Kujumzogli spada v vrsto tistih oseb, ki baje lahko dosežejo, da jih sprejme državni predsednik Kemal paša. Z osebno intervencijo upa, da se ji bo posrečilo izposlovati milost za sleparskega begunca, če ne več, pa vsaj obzirno ravnanje z njim. Vsekakor ni

Bonnyjeva potegavščina?

Neverjetne verzije o aretaciji treh banditov — Stavisky je hotel dobavljati Kitajcem topove

ky — Pariz, 5. aprila.

Če prav vsi znaki ne varajo, se bo spreminila aretacija banditov Luissata, Carbonea in Spirita v veliko blamažo za pariško policijo in njene funkcionarje. Dvomi, ki so se že takoj v začetku pojavljali glede njih direktne udeležbe pri umoru sodnika Princea, so se izkazali popolnoma utemeljeni. Preiskava je dognala, da je trojica nedolžna in da je bila aretirana s prozornim namenom, da bi se preiskava speljala na stranski tir.

Govorice pravijo, da je dal pobudo za to

aretacijo policijski inspektor Bonny, in sicer zato, da bi pokril — sebe. Bonny igra v aferi Staviskoga precej nejasno vlogo. Socialistični poslanec Fabiani se je zavzel za rokovanje Carbonea in pravi, da ga bo zagovarjal pred sodiščem. Pri Carboneu je policija iztaknila dokument, ki je hudo kompromitiran za neke visoke politične osebnosti. Pravijo celo, da je z njim osebno prizadel inspektor Bonny, ki ga dolžijo, da je aretirati trojico samo zato, da bi si prisvojil to listino. Fabiani pravi, da se ne bo nihče izmazal iz te stvari, kajti v njegovih rokah je prepis listine, ki so jo tudi fotografirali. Francoska javnost stoji pod močnim vtisom Fabianjevih razkritij in zahteva, da se dokument čimprej izroči sodišču. Porazna je ugotovitev nekaterih listov, ki se rogajo preiskavi in pišejo, da ni ta afera od umora Princeja napredovala niti za en korak.

Tudi švicarske oblasti pridno zasledujejo sledove Staviskoga, zlasti še, ker sumijo, da leži del Staviskoga draguljev mogoče v kakšnem švicarskem kraju. Preiskava je dognala, da se je mudil Stavisky lani v Montani, kjer je hotel celo osnovati klub za pospeševanje turizma. V Neuchatelju pa se je pogajal z zastopniki najpomembnejše švicarske tvornice za municijo o velikih dobavah orožja za Daljni vzhod. Hotel je namreč prodajati topove kitajski vojski.

Dokazano je, da je Stavisky ponovno naročil v največjem neuchateljskem hotelu razkošne apartamente za svoj prihod. Tam se je parkrat sestel s švicarskimi interesi za načrte, ki jih je razvijal. Kanil je osnovati trust za izvoz orožja in municije na Kitajsko in je tudi napravil osnutek pogodbe, v kateri je stalo, da bo sam prispeval k osnovni glavnici družbe s 40 milijoni francoskih frankov. Sreča za njegove sopogodbence je bila ta, da ni mogel spraviti 40 milijonov skupaj, drugače bi bili tudi oni danes ob vse, kar bi bili prispevali za dobavno družbo velikega sleparja.

Dokazano je, da je Stavisky ponovno naročil v največjem neuchateljskem hotelu razkošne apartamente za svoj prihod.

Tam se je parkrat sestel s švicarskimi interesi za načrte, ki jih je razvijal. Kanil je osnovati trust za izvoz orožja in municije na Kitajsko in je tudi napravil osnutek pogodbe, v kateri je stalo, da bo sam prispeval k osnovni glavnici družbe s 40 milijoni francoskih frankov. Sreča za njegove sopogodbence je bila ta, da ni mogel spraviti 40 milijonov skupaj, drugače bi bili tudi oni danes ob vse, kar bi bili prispevali za dobavno družbo velikega sleparja.

Pomlađanski klobuk

Koketno pokrivalo z belimi in modrimi programi (Pariški model)

ANEKDOTA

Neki francoski list je razpisal l. 1913. tekmo za najboljšo časninarsko raco. Nagradjeni so bili naslednji odgovori: Papeževa ženitev; Crnc — predsednik Zedinjenih držav; Poslanci se odpovedujejo svoji nagradi; Mars trčil v letalce; Cesar Viljem II. se je odpovedal prestolu.

VSAK DAN ENA

»Želite, gospod?« (»Nobelpalter«)

Dollfuss mlajši

Pri neki helmwehrovski paradi na Dunaju so fotografirali posneli to-le sliko Dollfussovega sinčka v uniformi, ki živo spominja na očeto vojaško nošo

Novi uspehi s kratkimi valovi

Dva budimpeštanska zdravnik, dr. Josef Schaffler in dr. Ladislav Rosa, ki delujeta na kliniki Kethly, poročata v madžarskem zdravniškem glasilu o uspehih, ki sta jih dosegla na kliniki s kratkimi valovi. Za statistiko sta uporabila 99 primerov, ki so pokazali zadovoljive rezultate posebno pri živčnih vnetjih, pri revmatizmu, pri obolenju členkov in kit.

Zdravljenje obstoji v obsevanju, ki traja 5 do 15 minut. V večini teh primerov so bolniki popolnoma ozdraveli. Jako dobre uspehe pa je ta sistem zdravljenja pokazal tudi pri nekaterih drugih boleznih, zlasti pri omedlevici, trombozi, naduhi, vnetju srednjega ušesa, vnetju prsne mrene, furunkulozi itd. Tudi rakaste bolezni sta skušala zdravnik obsevat, toda tozadnjih rezultatov še nista objavila.

Nova morska pošast

Reuterjeva agencija poroča iz Port Salda, da je našel neki egiptovski ribič v bližini pristanišča ogromno truplo neznane živali, ki jo je morje naplavilo na nabrežje. Kadaver je naravnost orjaških dimenzij, tehtal 15 ton in meril v dolžino 15 m. Obseg pošasti je 3 m, dolžina repa znaša 3,30 m. Pošast je bila v trenutku, ko je ribič naletel nanjo, brez skrg našli pa so jih pozneje in so jih izmerili ter ugotovili, da merijo 2,75 m. Ribič je po najdbi sklical 50 svojih tovarišev, ki so skušali truplo pošasti premakniti z mesta, pa nihov trud je bil zaman. O najdbi so bile takoj obveščene egiptške oblasti, ki so že delegirale nekega strokovnjaka v Port Said. Ta je naročil naj se truplo naopre pokrije s peskom, da ne bo razpadlo. Pošast bodo prepeljali v zoološki vrt v Kairo.

Usoda Čeljuskincev na platnu

Ruska filmska fotografka Trojanovski in Šafon ta sta bila tako srečna, da sta izgotovila film o burni vojni ledolomilca »Čeljuskinac«. Od trenutka, ko je »Čeljuskin« zapustil domačo luko, sta mu fotografka sledila ter filmala vsak položaj, ki se jima je zdel vreden ovekovčenja. Ko je Trojanovski spoznal, da bo ledolomilec preživel v večnem ledu, si je preskrbel sani s pasjo priprago, dosegel z njimi sibirsko obalo ter dospel čez štiri tedne s posnetki v Moskvo, kjer je začel razvijati filme. Šafon pa je ostal na ledolomilcu in je imel priliko filmati katastrofo ladje in rešitev posadke na ledeno grudo. Film se že predvaja in ni izključeno, da ga bo videlo tudi inozemstvo.

Nov stratosferni polet prof. Piccarda

Belgijski učenjak prof. Piccard pripravlja letos poleti nov polet v stratosfero. Namenjen je dvigniti se v zrak blizu Detroita. Ameriški listi poročajo, da je edini namen tega poleta prekositi sedanji ameriški rekord. Če bo mogoče, se bosta tega poleta z belgijskim učenjakom udeležila tudi fizikov brat Jean Piccard in njegova žena.

Grozdje brez pečk

Britsko društvo za požlahtnjevanje sadnih vrst je nedavno preiskalo vrsto grozdja, čegar jagode so brez pečk. Grozdje se imenuje »Cithic«. Vzgojitelj te sadne vrste je bivši ordonančni častnik generala Smutsa Foster.

Brezžični kino

Neki francoski tehnik je konstruiral televizijske aparate za brezžično prenašanje filmskih slik na neomejeno število sprejemnih aparatov. Na sliki vidimo zgoraj oddajni aparat, spodaj pa sprejemnik, v katerem se prikazujejo slike. Slike se menjavajo kakor pri normalnem filmu 25-krat na sekundo in vsaka je sestavljena iz 40.000 svetlobnih točk, tako da je treba prenesti vsako sekundo milijon svetlobnih odtenkov brezžično z oddajnika na sprejemne aparate

S P O R T

Še vedno Planica...

Polagoma se javljajo. Tako piše slavnim nemški smuški strokovnjak in novinar, urednik znanega časopisa »Der Winter« Carl Luther JZSS: »Z velikim zanimanjem sem zasledoval ogromne uspehe v skokih, ki so bili doseženi v Jugoslaviji. Jaz sem bil med onimi ki so pred leti pripomogli, dvigniti iz pozabljene staro slovensko smuško zgodovino. Ta je takrat zbudila nemalo senzacijo. Sedaj ste poskrbeli še za močnejšo in prav vesel sem, da bom mogel v našem strokovnem listu, ki je najbolj razširjen v Sred. Evropi, dvigniti in poglobiti pomen teh uspehov za Vašo državo. Pošljite mi čim podrobnejša poročila.«

Prvi strokovnjak za skakalnice in član FIS komisije inž. Hansen, ki je treniral naše moštvo 3 leta, piše: »Rezultati smuške tekme v Planici so presenetili ves svet. Vsa pozornost smuškega sveta je obrnjena v Jugoslavijo. Prisrčno čestitam. Razvoj od onega časa, ko sem bil jaz pri Vas, do teh tekme, se mi zdi kot pravilica.«

Pozabili nas niso tudi tekmovalci, ki so za Veliko noč nastopili deloma v Arosi, Davosu in Feldbergu v Arosi Birger prvi s 63 m. V Davosu je postavil Birger Rind nov rekord na tej skakalnici s 74 m ter so zasedli vseh prvih 7 mest Norvežani, naši znanci iz Planice. V Feldbergu je bil prvi Norvežan Raabe s 52 m. drugi Sigmund Rind. Kje je tu Planica? Iz Arose brzojavljiva Rind: »Norvežani se pristrčno zahvaljujejo za prelepo bivanje med jugoslovanskimi smuškimi prijatelji. Gutormsen naš smuški »konzul« za Norvežane v Srednji Evropi, piše: »Zopet doma, ali misli mi uhaajo neprestano v Jugoslavijo, kjer smo preživeli dneve, ki jih ne bomo nikdar pozabili. Naše veselje je očitno v tem, da smo se ravno v Jugoslaviji tako zelo približali znanosti 100 m. še enkrat prisrčna hvala!«

Otvoritev prvenstvene sezone

Prihodno nedeljo se prične prvenstveno tekmovanje v nogometu. V Ljubljani nastopi par

ZSK Hermes : Zvezničar iz Maribora.
Dva kluba, ki se rekrutirata iz istega stanu in ki sta doslej stala v sredini tabele, ki pa imata sposobnosti, da se kakega vodčega v tabeli vrže s tega mesta. Oba kluba sta znana po svoji lepi igri. Posebno Mariborčani imajo v svojem napadu nekaj prav dobrih in zaradi tega opasnih strelcev. To se je videlo na Veliko noč, ko so kolegi iz Maribora zmagali nad Šiskarji s 3:1.

Jasno, da se bo moral Hermes potruditi v Ljubljani, če bo hotel vsaj deloma beležiti kako točko v svojo korist. Tekma torej obeta zanimiv in lep nogomet.

Igra se ob vsakem vremenu na igrišču Hermes. Pričetek ob 15.30 V predtekmi nastopijo ob 13.45 domački Disk proti drugi garnituri Hermes.

Dekliški country za prvenstvo Jugoslavije

Pod pokroviteljstvom podbana g. dr. Pirkmajerja se vrši v nedeljo dopoldne na terenu pod Čekinovim gradom godzni tek za prvenstvo države. Za prireditelj, pri kateri se bodo naša dekleta borila za ponosni naslov državnega prvaka, vlada v naši javnosti veliko zanimanje. Na startu bomo videli rekordno število atletinj. Poleg Ilirijank in Atenašic bodo na startu po vsej priliki tudi Zagrebčanke in mogoče poedine tekačice PSK iz Pančeva. Kot velika favorita gresta v boj podsavezni prvak Ilirija in njegov večni rival Atena. Sodeč po rezultatih, kakršni so bili doseženi pri podsaveznem prvenstvu v Ljubljani in Zagrebu, ne more nihče ogroziti zmage Slovenkam. Borba pa bo brez dvoma jako ostra, ker razpolagata oba ljubljanska kluba z jako dobrimi in izenačenimi tekačicami. Pri poedinkah moramo računati z zmago podsavezne prvakinje Ulagove, ki pa se bo morala prav resno potruditi, ako hoče doseči tudi naslov drž. prvakinje, ker ima prav resne in opasne konkurentinje. Start in cilj sta pri drsah Šišu Ilirije. Start točno ob 11.

Smuška tekma za pokal dr. Gucklerja

Na praznik 2. t. m. se je vršila tekma v likih na Zelenici za prehodni pokal, katerega je daroval znani sportnik dr. Guckler iz Kranja. Prvo tekmovalce za ta pokal se je vršilo na velikonočni ponedeljek 1933, in si je priborilo pokal moštvo SK Trzica v isti postavi kot letos.

Udeležba zunanjih klubov je bila zelo slaba in sicer, ker so se vršila na ta dan druga tekmovalja, katera v programu LZS sploh niso bila predvidena. Vsega se je prijavilo 25 tekmovalcev, 15 za glavno skupino, 4 juniorji, 3 seniorji in 3 dame. Prireditelj je startal z 9 tekmovalci oziroma 2 moštvi, ljubljanska »Ilirija« s 5 tekmovalci (dve moštvi). Rezultati posameznikov so:

Glavna skupina: 1. Carman Frank 1.41.2, 1.16.2, 2.57.4, 2. Ankele Riko 1.45.4, 1.14.1, 3. Stranski Edi 1.46.4, 1.23, 3.09.4, 4. Babič Tone 1.50.3, 1.19.2, 3.10, 5. Tadel Tone 1.50.3, 1.30, 3.20.3, 6. Sugi Rupert 1.46.3, 1.40.3, 3.27, 7. Ahačič Jože 2.5.2, 1.32.2, 3.37.4, 8. Lavička Zdenko 2.1.52, 3.52, 9. Jereb Ivo izven konkurence 2.1.52, 1.30.4, 3.54.1, 10. Primožič Franc (Ilirija) 2.13.2, 1.45.1, 3.58.3

I. moštvo SKT 9.07.3, II. moštvo SKT 10.08.2, III. moštvo SK Ilirija 12.87.1
Dame: 1. Sugi Izabet, 1.39, 2. Savnik Renata 2.37.3, 3. Zihlar Marica 2.47.4. — Vozile so samo polovico moške proge.

Seniorji: 1. Vnčnik Lado 2.07.3, 2. Lužar Čiril 2.14.4, 3. Kastelic Anton 3.38.2, Juniorji (ista proga kot dame): 1. Kralj Polde 1.24, 2. Lukanc Slavko 2.32.4, 4. Ahačič Janko 2.49.2

Zmagovarno moštvo je prelole krasen pokal trije prvoplaščani na krasne plakete. Najboljši čas dneva beleži Ankele Riko 1.41.1, kar je za naporno progo iz strigelca na do kože len usneš tekmovalce, ki so tekmovali popolnoma v redu, brez kakih nesreč.

SK Svoboda Ljubljana. Danes ponovno trenirajo na igrišču Primorja. Ob 20. sestanku vseh nogometašev in delavski zbornici. Po sestanku kratka odmorova seja.

Službene objave LNP

Navzoči: gg. Šetina, Novak, Kosirnik, Skuhala, Kuhar, Mrdjen, Juvan. Določijo se za nedeljo 8. aprila prvenstvene tekme: v Ljubljani, igrišče Hermes ob 10. Jadransko, Grafika, službujoči g. Bucik, ob 15.30 Hermes : Zvezničar, dovolj se predtekma, službujoči g. Buljevič; igrišče Ilirije ob 10. Reka : Slovan, službujoči g. Drufovka, ob 14. Sloga : Zalog, službujoči g. Juvan; igrišče Korotana ob 16.30 Korotan : Mars, službujoči g. Dorčec; vsak od imenovanih klubov, razven Zvezničarja, postavi po tri reditelje in primernega sposobnega stranskega sodnika. V Cakovcu, igrišče CSK ob 15. CSK : Celje, službujoči g. prof. Jelčić. — V Mariboru, igrišče Maribora ob 15. Maribor : Ilirija, službujoči g. Ošlak. — V Murski Soboti, igrišče Panonije ob 15. Panonija : Svoboda; v Ptuj, igrišče Ptuj ob 16. Ptuj : Drava, za obe tekmi določi službujoča odbornika o. o. Maribor. — V Celju, igrišče dolci o. o. Celje, ob 15.30 Laško : Jugoslavija, službujoči g. Mahkovec. — V Zagorju, igrišče Svobode ob 15 Svoboda : Sloga, službujoči g. Ravnikar; v Litiji ob 15. Litija : Zagorje, službujoči g. Marn; v Trbovljah, igrišče Amaterja ob 16. Amater : Retje, službujoči g. Boršček; v Hrastniku, igrišče Hrastnika ob 15. Rudar : Delavec, službujoči g. Droč.

Odobrili se prijateljska tekma Dobrna : Primorje 8. aprila v Trbovljah. Naknadno se odobri prijateljske tekme Mura : Radni in 1. in 2. aprila v Murski Soboti. Enakost : Korotan (Kranj) 1. in 2. aprila na Jermenicah. (Nadaljevanje sledi.)

Službene objave Odбора za delegiranje sodnikov v Ljubljani. Za prvenstvene tekme 8. t. m. so določeni naslednji sodniki: Ljubljana, igrišče Hermes, ob 10. Jadransko, Grafika, Jordan (po sporazumu), ob 15.30 Hermes : Zvezničar, g. Cimprman; igrišče Korotana ob 16.30 Korotan : Mars, g. Lukežič; igrišče Ilirije ob 10. Reka : Slovan, g. Vidic, ob 14. Sloga : Zalog, g. Baltesar. — Maribor, igrišče Maribora ob 15. Maribor : Ilirija, g. Ochs, Celje, ob 15.30 Jugoslavija : Laško, g. Stoklas, Ptuj, igrišče Ptuj ob 16. Ptuj : Drava, g. Kopic, Murska Soboti: ob 15. Panonija : Svoboda (Maribor) g. Vesnaver, Litija: ob 15. Litija : Zagorje, g. Ramovš, Zagorje: ob 15. Svoboda : Sloga (Loka) g. Lunder, Trbovlje, igrišče Amaterja ob 16. Amater : Retje, g. Dolinar, Hrastnik, igrišče Hrastnika ob 15. Rudar : Delavec, g. Marin, Čekovec, ob 16. Čakovečki SK : Celje, g. Bergant, Domžale, ob 15. Domžale : Ilirija B (prijateljska tekma) g. Gottald.

Službene objave ljubljanskega podsaveza JSZS. (Seja uprav. odbora dne 4. aprila 1934.) Navzoči dr. Bradac, Jelenc, Baltesar, Svetličeva, Ruplova, Karba, Kusan, Janc, dr. Adlešičeva, Schnellerjeva. Odsotni Kermavner, Stepišnik, Jurman in Sturz. Na znanje se vziaje poročilo g. predsednika, da prevzame pokroviteljstvo nad godznim tekmo za prvenstvo Jugoslavije dne 8. aprila g. podban dr. Pirkmajer. Na znanje se vziaje novi odbor SK. Ptuj. Na znanje se vziaje prijave T. K. D. Atene za te prvenstvene tekme: Atena : Gorenje 22. 4., Atena : Korotan 29. 4., Atena : Ilirija 13. 5. Dopis TKD Atena, nanašajoč se na trening družin Ilirije in Atena, ki se je vršil 8. 4., se vrne klubu, ker vsebuje dopis žalitve podsaveza. Na podlagi prijave tehnič. referenta in tajnika podsaveza se uvede proti članici uprav. odbora kazensko postopanje. Citajo se s pravico takojšnjega nastopa za SK Ilirijo atletinje: Rupel Milica, Božič Vaidi in Hafner Ela. Ponovno se opozarja vsi zainteresirani za hazenske sodnike, da bo podsavez v primeru zadostnih prijav prireditelj teoretski in praktični sodniški tečaj. Prijave se sprejemajo na naslov podsaveza: Kavarna Evropa do 10. aprila. — Ker se bliža pričetek prvenstvene sezone, se opozarja ponovno vsi klubi, da pravčasno prijavijo tekme in prošjo za delegiranje sodnikov. Prijave brez prijavnine se ne bodo v nobenem primeru uvaževale. — Tajnik

Odbornika JLAS v Ljubljani. Sestanek po dveh pooblaščenih delegatih Ilirije in Primorja bo drevi ob 20. v damski sobi kavarne »Emona«. Dnevni red: gostovanje francoskega moštva v Ljubljani.

SK Ilirija (Hazenška sekcija). Drevi ob 18.15 je v klubski sobi kavarne Emona seja sekcijekega načelstva. K seji se vabijo dr. Mayer, dr. Žužek, dr. Bradac, Sturz, Pogučnik, Janežičeva, Zajčeva, Ruplova. Dnevni red vaje. — (Nogometna sekcija). Moštvo, ki igra v nedeljo prvenstveno tekmo v Mariboru, trenirajo danes od pol 17. dalje: Rožič, Berglez, Unter, Bogme, Varšek, Sočan, Lah, Rafko, VIII, Pikič, Pfeifer, Luce. Obvezno! — Članstvo, zlasti I. skupina, se opozarja na službene objave sekcije na igrišču in v članski knjigi.

ZSK Hermes (uprava igrišča) Danes ob 19. seja odbora uprave igrišča pri Kočarju. Vajno. Na sejo se vabita g. Zanočkar in g. Prešern. (Nogometna sekcija). Seta istotam ob 20. (Kolesarska sekcija). Seja istotam ob 20.30 Zaradi otvoritvene dirke polnoštevilno.

TSK Slovan. Drevi ob 20 v gostilni pri Krušiču sestanek vseh igralcev. Pelicon in Jovanovič gotovo.

SK Domžale (nogometna sekcija). Za nedeljsko tekmo proti Iliriji naj bodo naslednji igralci ob 14. v garderobi: Stifter, Krek, Kovač, Janežič I in II, Jovič, Roman, Škerlj, Zabret, Amon, Može, Čad I.

Hazena Atena : Ilirija. Poročilo v ponedeljskem »Jutru« o hazenski tekmi med Ateno in Ilirijo je treba spopolniti v toliko, da ni šlo za tekmo klubov, temveč le za trening v svrhu sestave podsavezne družine.

TKD Atena. Na državnem cross-country prvenstvu startajo tele članice: Bvdo, Jelka, Ema, Nada, Meri, Vida, Gusti (rezerve: Herz Pina, Kerševan) V rediteljstvo na progi so določene: Žagar, Lenšček, Kaiser, Smuc, Brodar, Puterle, Šifer, Kostanjevec. V soboto ob 18.30 sestanek vseh imenovanih na našem igrišču.

Sport v Ptuj. Na velikonočni ponedeljek se je vršila nogometna tekma na igrišču SK Drave z moštvo SK Maribor. Tu di pot je naše mlado društvo dobro odrezalo proti že starejšemu in dobro treniranemu moštvo Maribora. Rezultat je bil 4:3 v korist Drave. Istega dne je gostoval SK Ptuj na Pragerskem proti »kibici« moštvo Rezultat 2:2.

Otvoritev kolesarske sezone. SK Sora-Dravje priredi v nedeljo 8. t. m. ob 14.30 klubsko kolesarsko tekmo na progi Dravje - Podutik, Peske, Dolnice, Dravje. — Zbirališče pred gostilno Kovač v Dravljah. Vozijo se tri runde. V drugi skupini vozijo novinci krajšo progo Dravje - Šiška. — Tekmovalci naj bodo ob 13.30 na startu.

Uspeh jugoslovanskih teniških igralcev.

V Egiptu se je vršilo v zadnjem času več internacionalnih teniških turnirjev. Posebno poslednji, ki se je vršil v Aleksandriji, je prinesel nekaj nepričakovanih rezultato.

Udeležili so se ga med drugimi tudi češki prvak Roderich Menzel, angleški Davis Cup igrač Hughes, francoski brata Grandguillot in Jugoslovana Puntec ter Pallada. V semifinalu je presenetil Puntec, ki je premagal Menzla s 6:4, 5:7, 6:3, v drugem paru je pa Hughes porazil Pallado 6:3, 6:3. Finale je odločil Anglež s 6:4, 6:2, 6:4 v svojo korist. V moškem dvojstvu sta zmagala Menzel in Hughes nad bratoma Grandguillot s 8:6, 10:8, 3:6, 6:4, 6:3. Uspeh jugoslovanskih igralcev je največji, kar so jih dosegli v zadnjem času.

Iz življenja na deželi

Iz Trbovelj

— Nova krajevna organizacija JNS. Na velikonočni ponedeljek se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije JNS za okoliš Retje — Bevkovo. Zbora so se udeležili narodni poslanec g. Milan Mravljje, zastopnik zagorske občinske organizacije JNS gg. Mrnuh in Kušar in zastopnika trgobovskega občinske organizacije gg. inž. Ivanovič in Pleskovič. Poslanec g. Mravljje je podal obširno poročilo o delovanju Narodne skupščine in o gospodarskih in političnih razmerah v državi. S posebnim zanimanjem so poslušali zborovalci izvajanja, tičeča se delavskih in socialnih problemov, za katerih ugodno rešitev se dela v ministru za socialno politiko in narodno zdravje. G. poslanec je naglašal, da se z demagoškimi frazami taka vprašanja ne morejo reševati in da bomo le s konstruktivnim delom premagali vse težave. Govorili so še gg. Pleskovič, Mrnuh in inž. Ivanovič. Nato je bil izvoljen odbor nove organizacije: predsednik g. Jurjek Franjo, podpredsednik g. Kosem Miha, tajnik Smid Miloš, blaginik g. Kovačič Alojz; odborniki gg. Črtanc Franjo, Tomiček Jože, Karčič Alojz, Koželj Janko in Detela Jože; namestniki gg. Markovič Loize, Rola Anton, Kočever Franc in Rozman Franc. V nadzorni odbor so izvoljeni gg. Kramar Miha, Blaznik Ivan in namestnika Pauko Jože in Purkart Franc. Novoizvoljeni predsednik g. Jurjek se je zahvalil za zaupanje in porval navzočne na vztrajno delo. Po volitvah so se še reševala nekatera interna vprašanja. Govorilo se je tudi o nameravani razmejitvi med zagorsko in trgobovsko občino, ki naj se izvede tako, da bo ustrezala stvarnim potrebam prebivalstva.

— Poroči. Na velikonočni ponedeljek sta se poročila učitelj g. Slokan Filip z učiteljico gđ. Mikarijevo Nado in mornariški poročnik g. Srečko Sršen z gđ. Tomiško-Rozinovo Silvo. Obema paroma mnogo sreče.

— Surovno trpinčenje živali. Iz vrst čitateljev smo dobili poročilo, da nekdo s flobertovko obstreljuje mačke, ki se hudo ranjene vlačijo okoli hiš in se mučijo. Takim sirovostim je treba napraviti konec. Kdor nima usmiljenja za živali, ga tudi sam ne zasluži.

— Srečke državne razredne loterije za novo kolo se dobe v podružnici »Jutra«.

Iz Kamnika

— Velik snežni metej smo imeli v torek popoldne v Kamniških planinah. Izredno močan severni veter je nosil cele oblake suhega pršila in ga zanesal celo v dolino. Veter pa se je kmalu polegel in smučarji so imeli v sredo idealno smuko po suhem pršiču. Smučarjev je še vedno dovolj v planinah. Za veliko noč jih je bilo toliko, da so bile vse koče prenapolnjene. Žal je bila smuka v soboto in nedeljo prav slaba, v ponedeljek pa se le obrnilo na boljše. Snega je v planinah še toliko, da ga na Veliki planini in na Kravcu ne bo zmanjkalo do srede maja in bodo imeli smučarji še dovolj veselja.

Iz Ptuj

— Izročitev častne diplome banovinske-mu svetniku Zadravcu. Te dni je posetila deputacija Združenja pekov iz Ptuj s predsednikom g. Fürthnerjem, tajnikom g. Albrehtom in odborniki gg. Laščem, Ormigo, Ludvikom in Ramsakom in pekovski ojmstrom g. Kokotom iz Ljutomer banovinskega svetnika g. Zadravca Jakoba v Središču ter mu izročila krasno izdelano diplomu častnega člana, ki jo je izdelal g. Valantič v Ptuj. G. Zadravec, ki je zaslužen obrtniški prvoboritelj, se je za izkazano čast zahvalil ter povabil delegacijo na malo južno.

— Nove uradne ure pri sodišču. Od 1. tega meseca dalje so uradne ure pri tukajšnjem sodišču od 8. do 12. in od 15. do 18.

— Nočni strel. Ko se je v nedeljo zvečer vračal 75 letni preužitelj Vrbnjak Ferdinand domov v Bratonce pri Veliki Nedelji, je nekdo v temi ustrelil nanj s samokresom in ga zadal v prsa. Hudo poškodovanega moža so prepeljali v ptujsko bolnišnico. Vrbnjak napadalca zaradi teme ni mogel spoznati.

— Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. velezanimiv film »Roman ene noči«. Dodatek Foxov tehnik.

Iz Ljutomer

— Za sadjarstvo. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva letos prav pridno deluje. Priredila je sadjarsko predavanje (kmetijski referent Znidarič) in dva praktična tečaja o sajenju in negovanju sadnih dreves. Prvi tečaj v Strigovi je obiskalo blizu 300, v Ljutomeru pa se ga je udeležilo 70 ljudi. Vodil ju je dr. Stojan g. Stampar. Razveseljiva je bila udeležba naših ekonomov in absolutov kmetijskih šol, ki so na obeh tečajih sodelovali. V kratkem bo obhod po okrožju, da si podružnični odbor ogleda stanje sadnjakov. Članov šteje podružnica 111, lahko pa bi jih bilo še enkrat toliko, če bi se sadjarji zavedali svojih dolžnosti. Za nabavo tretje samodelne škopolnice bo podružnica priredila tombolo.

— DOBOVA. Občinski odbor društva Rdečega križa v Dobovi je priredil 11. marca lepo uspel propagandni dan. Otvoril je prireditelj društveni podpredsednik in predsednik Podmladka šol. Upravitelj g. Kokot Pozdravil je navzočega podpredsednika banovinskega odbora RK inspektorja g. Westra, dalje sreskega podnačelnika g. Lazarja in sreskega šolskega referenta g. Berniča. Orisal je v lepih besedah pomen društva. Nato so igralci društva lepo podali I. dejanje narodne igre »Reveček Andrejček«. Sledila je ganljiva točka, ko sta ob spremljevanju gđ. Vatičevce na citre

Smrti skok obupane žene

Maribor, 5. aprila

V noči na četrtek je okrog polnoči skočila z balkona III. nadstropja hiše št. 19 v Tattenbachovi ulici na notranje dvorišče 52letna Marija Iglarjeva in obležala na mestu mrtva. Komisija, ki je bila poklicana, ni ugotovila drugega kakor smrt in je zato odredila prevoz trupla v mrtvašnico. Kaj je nesrečno ženo gnalo v čup, ni znano. Njena tragična smrt je vzbudila mnogo sočutja.

R a d i o

Petek, 6. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Cas, plošče. — 18: Kmečka kapela igra na ploščah. — 18.30: Izleti za nedeljo (dr. Andrejka). — 19: Francoščina. — 19.30: Plošče. — 20: Premos koncertnega večera iz Zagreba. — 22: Cas, poročila, radio jazz.

Sobota, 7. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Cas, plošče. — 18: Oj, kam bova vandrala? (Popotne pesni v reproducirani glasbi). — 19: Intervju z moštvo »Ilirije«. — 19.30: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). — 19.30: Zunanje-politični pregled. — 20: Radio - orkester. — 20.45: Čelo solo, Zlatko Najzer. — 21.15: Fantje na vasi. — 22: Cas, poročila. — 22.20: Harmonika lu citre v reproducirani glasbi.

BEograd 12.45: Religiozne pesmi. — 20: Slušna igra. — 21: Velikonočne pesmi iz ruske cerkve. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka glasba. — 20.15: Koncertni večer. — 21.45: Plesna muzika. — PRAGA 19.45: Plesna glasba. — 20.30: Mešan program. — BRNO 19.45: Plesna glasba iz Bratislava. — 20.15: Program kakor v Pragi. — VARSAVA 20.05: Orkestralni in pevski koncert. — 21.20: Chopinove klavirske skladbe. — 22.15: Češke plošče. — 23.05: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 15.40: Pesmi in klavirske skladbe. — 17.05: Pesmi in ples ob Dunavu. — 19.30: Orkestralni koncert. — 20.50: »Vino, ženske in petje.« — 22.40: Plošče. — BERLIN 20.10: Zabaven večer. — KÖNIGSBERG 20.10: Pester program. — 23: Nočni koncert iz Monakovega. — MOHLACKER 20.15: Operetni večer. — 22.45: Plošče. — 23: Plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17.50: Zborovski petje. — 19.35: Klavirski koncert. — 20.30: Premos programa z Dunaja. — 22: Cizanska kapela. — 23: Jazz. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21: Premos opere iz gledališča.

10 ŽENITVENIH PONUDB

v enem mesecu

Zakaj se moški zaljubljajo v to dekle?

Gospodična X je dobila pretekli mesec ženitvene ponudbe od deseterice odličnih mladih ljudi. Ob razgovoru je dejala gospodična X tole: »Jaz sem prodajalka v modni trgovini. Mislim, da je edini vzrok tolikih snubitev, ker sem vedno posvečala veliko pozornost svoji polti. Odkrila sem, da navaden puder suši kožo ter jo napravi raskavo, grdo in pegasto. Zaradi tega uporabljam puder Tokalon, ki je zmešan s smetanovo peno. Ne samo, da ta puder ublažuje, varuje in olepšava kožo, temveč mi daje tudi divno polt, ki ostane sveža in prekrasna. In res, nekaj moških oboževalcev mi je priznalo, da jih je očarala moja sveža in mladostna polt.«

Pena smetane, zmešana na znanstven način s pudrom Tokalon, ne prepreči samo, da bi puder sušil kožo, marveč deluje tako, da ostane puder pripojen na koži tudi v vetru ali deževju in celo med plesom v najbolj razgreti plesni dvorani. Puder Tokalon daje prekrasno polt, ki jo obožavajo vsi moški.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlažnost v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblazinost, 7.10 padavine v mm, 8 vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomeni najvišjo drugo najnižjo temperature.

6. aprila

Ljubljana 7, 757.8, 0.0, 81, mirno, 3, —; Ljubljana 13, 755.5, 10.8, 32, W3, 1, —; Maribor 7, 756.4, 0.0, 80, SE1, 2, —; Zagreb 7, 757.7, 2.0, 90, NNE1, 1, —; Beograd 7, 758.3, 6.0, 70, SSE2, 9, —; Sarajevo 7, 758.3, 4.0, 90, mirno, 9, —; Skopje 7, 759.3, 7.0, 90, mirno, 3, —; Split 7, 756.2, 8.0, 80, SSE2, 120, 1.0, dež; Kumbor 7, 757.6, 11.0, 80, E2, 9, —; Rab 7, 757.4, 5.0, 60, SSE3, 7, —.

Temperatura: Ljubljana —, —1.6; 11.5, —; Maribor 8.8, —2.0; Zagreb 10.0, 1.0; Beograd 18.0, 5.0; Sarajevo 18.0, 2.0; Skopje 13.0, 3.0; Split 14.0, 6.0; Kumbor —, 11.0 Rab —, 3.0.

Potrim srcem naznanjamo tužno vest, da so naša predobra mati, tašča in babica, gospa

MARIJA RAJH roj. MURSA

posestnica

Janes ob pol 12. uri previdni s svetimi zakramenti za umirajočo, po daljši mučni bolezni, v 87. letu svoje starosti mirno zaspali. Pogreb prebija rajne bo v soboto ob 8. uri od župnijske cerkve ljutomerske na tamkajšnje pokopališče.

Mota pri Ljutomeru, dne 5. aprila 1934.

MARIJA BRUMEN, ANTONIJA KOVACIČ, JULIKA PLETELEC, hčere; polkovnik MIRKO RAJH, sin; KATINKA RAJH roj. LIPOVČEC, mimika RAJH roj. ČABRIJAN, sinah; FRANC BRUMEN, FRANC KOVACIČ, ANTON PLETELEC, LOVRO PETOVAR, zeti, vsi vnuki in vnukinje.

3744

